

İlk temas

ANKARA, (Telefonla) — Bugün Büyük Millet Meclisinde Cumhuriyet Halk Fırkası ile Muhalefet fırkası arasında ilk temas vuku buldu. Hemen ifade edeyim ki bu ilk temasın tarzından, cereyanından, neticesinden memnun olmak lâzımdır. Her halde Mecliste hazır bulunan yerli ve ecnebi samiiin Meclisin bu nezih vaziyeti karşısında mütehasis olmuşlardır.

S. C. Fırkası lideri ruznamele bulunan para kanunu mucibince hükümetin malî politikasını tenkit etti:

Kanun paramızın son bir istikrarını değil ancak muvakkat istikrarını temin edeceğini ve bu tedbirin daha evvel alınması icap ettiğini ve paramızın altın hesabına irca için çok ciddi ve esaslı tedbirler almak lâzım geldiğini söyledi. Ecnebi mütehasisler tamamen istikrar bulacağını ne Başvekilinden ne Maliye vekilinden istemediler. Acaba Fethi B. bu hüküm ve neticeyi nereden çıkarıyor. Lider Fethi B. bugünkü nutkunun bir yerinde bu tedbirin daha evvel alınması icap ettiğini söylediği halde aynı nutkun başka bir fıkrasında bu kanun için o kadar isticale lüzum olmadığını söyledi ve tarafından verilen tektik raporların niçin Meclise verilmediğine, niçin matbuatta neşre edilmediğine itiraz ve nihayet malî siyasetinde hükümeti basetsizlikle itham etti. Muhtemelen lider bugünkü beyanatında esasen mevzuu bahsolmayan ve hükümet tarafından asla müdahale edilmiyen bazı tezlere cevap vermek suretile ortaya muhtelif fikirler atarak dedi ki: Bizce kanun millî paramızla garip bir tezat hâsıl ediyor. Hakikatte hükümet bu kanuna lüzumundan fazla bir ehemmiyet ve maharet vermiş değildir. Hakiki vaziyet şudur: Bütün faaliyetini öncel derecede millî paramızın istikrarı gayesinde tektik etmiş olan hükümet bu kanun ile sadece günün vaziyet ve icabatına cevap vermek istemiştir.

S. C. fırkasının lideri fırkasına lâyhâ kanuniyeyle tektik ve bu kanunun tatbikatı neticesinde bir enflasyon olamayacağına kani bulunduğunu ifade etmekle ciddi ve samimî bir muvafakate güzel bir örnek verdi. Ancak sunu da kabul etmeli ki Fethi B. değil aklı selim bir şahsi her vatandaşın başka surette hareket etmesi de asla vâkıf olamazdı.

Sürt mebusu MAHMUT

Not: Muhterem Fethi B. bugünkü beyanatı arasında iki gün evvel bu sütunlarda "Türkiyede biz niçin pahalıdır?" başlığı altında yazdığım bir makaleden bahsettiğim faiz hakkında: Romanya'da faiz nisbetinin o maddede söylediğim miktardan fazla olduğunu söyledim. Ben bu makalemin doğruluğundan eminim. İlk fırsatta gene bu sütunlarda ve lüzum görürsem Mecliste me haz ve delillerimi göstererek muhterem lideri ikna edeceğime eminim. M.

Türkiyede müthiş bir zelzele...

Moskova, 25 (A.A.) — Tacikistan'da Stalınabat yakınında dün siddetli zelzele olmuş, 7 köy hemen harap olmuştur. 175 kişi ölmüştür, 300 den fazla yaralı vardır. 120 aile yuvayı yitmiştir. Felâketzedelere yardım için hükümet tarafından bir komisyon gönderilmiştir.

Beş hasta var!

Saat ikiye doğru, muhaliflerden ilk gelen Bilecik mebusu Rasim Bey oldu. Mumaileyh, istihzakâr alkışlar arasında salonun sol tarafında eski yerin-

İsmet Ps. kabinesi dün istifasını verdi

Reisicümhur Hazretleri İstifayı kabul ederek yeni kabinenin teşkili için fırka reisleriyle istişarelere başladılar

Kuvvetli ve en hâkim kanaate göre yeni kabinenin teşkiline gene İsmet Paşa memur edilecektir

Ankara, 25 (A.A.) — (Resmî tebliğ) Başvekil İsmet Paşa Hazretleri hükümetin müctemian istifasını Reisicümhur Hazretlerine takdim etmiş ve istifa kabul olunmuştur. Yeni hükümetin teşekkülüne kadar vekâleten vazifeye devam olunması, Reisicümhur Hazretleri tarafından istifa eden hükümete tebliğ buyurulmuştur.

Ankara, 25 (A.A.) — (Resmî tebliğ) — Reisicümhur Hazretleri Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım paşa hazretleriyle fırkalar rüesasını davet ederek yeni hükümetin teşekkülü için istişarelere başlamıştır.

Ankara, 25 (Telefonla) — Kabina istifasını vermiştir. Kuvvetli bir tahmine ve hâkim olan kanaate göre reisicümhur Hazretleri, kabine teşkiline yine İsmet paşayı memur edecektir.

Mecliste çok hararetli bir celse

Maliye Vekili para istikrarı kanunu etrafında Millet vekillerine izahat verdi

Fethi Bey paranın korunması için yapılan kanuna söz bulamadı, yalnız geç kalındığını ileri sürdü..

ANKARA, 25 (Telefonla) — Millet Meclisi, bugün, şimdiye kadar bir daha mislini görmediği bir meraklı kafilinin tehcümüne hedef olmuştur.

Daha celsenin kıuşat saati gelmeden evvel meraklı kafileleri akm akm geliyorlar, samiin localarını işgal ediyorlardı. Bu te hacim o kadar fazla idi ki, Meclis salonu daha celse açılmadan evvel, meb'usların yerleri müstesna iğne atılsa yere

ANKARA, 25 (Telefonla) — Millet Meclisi, bugün, şimdiye kadar bir daha mislini görmediği bir meraklı kafilinin tehcümüne hedef olmuştur.

Daha celsenin kıuşat saati gelmeden evvel meraklı kafileleri akm akm geliyorlar, samiin localarını işgal ediyorlardı. Bu te hacim o kadar fazla idi ki, Meclis salonu daha celse açılmadan evvel, meb'usların yerleri müstesna iğne atılsa yere

Sürt mebusu MAHMUT

Not: Muhterem Fethi B. bugünkü beyanatı arasında iki gün evvel bu sütunlarda "Türkiyede biz niçin pahalıdır?" başlığı altında yazdığım bir makaleden bahsettiğim faiz hakkında: Romanya'da faiz nisbetinin o maddede söylediğim miktardan fazla olduğunu söyledim. Ben bu makalemin doğruluğundan eminim. İlk fırsatta gene bu sütunlarda ve lüzum görürsem Mecliste me haz ve delillerimi göstererek muhterem lideri ikna edeceğime eminim. M.

düşümecek kadar kesif bir meraklı kütlesile dolmuştu. Hatâ, saat birden sonra, salon hın ca hınç dolmuş olduğu cihetle, geç kalan samiiinin içeriye alınmasına imkân kalmadı ve bunlar bizzat Meclis haricinde uzun saflar halinde beklemeğe mecbur kaldılar.

ANKARA, 25 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugünkü içtimada Maliye Vekili Saracoğlu Şükrü Beyin izahatından, bazı mü nakaşalardan sonra mevcut 269 reyin ittifak ile Türk parasının kıymetini korumak için tektik edilen kanunu kabul etmiştir. Muhalef ve müstakil meb'uslar da kanun lehine rey vermişlerdir. Kanuna nazaran karşılığı altın veya filen başabaş altına tahvilî kaabil ecnebi dövizi mübayaaya etmek üzere ihtiyat evrakı nakdiyesinden ihtiyac ve lüzumu kadarmı tedavüle çıkarmak suretile istimal için hükümet mezuhiyet verilmektedir. Satın alınacak dövizler evrakı nakdiyenin depoziteri olan bankada muhafaza edilerek munhasıran tedavüle bulunan evrakı nakdiyenin piyasadan çekilmesinde ve imhasında kullanılacaktır. Tedavüle çıkarılacak olan evrakın nakdiyesi bugün tedavüle bulunanların kanunî evsafını haiz olup bu suretile tedavüle konmuş bulunan Türk lirası miktardaki karşılığı olan döviz miktardaki her hafta sonunda hem Maliye Vekâleti, hem de depoziter banka tarafından neşir ve ilân olunacaktır.

de oturdu. Diğer muhalifler, geldikçe kendilerine tahsis edilmiş olan yerleri işgal ediyorlardı.

O sırada Başvekil İsmet Paşa da Meclise geldi ve salonun ortasında, bir koltuğa oturdu. Mardin Mebusu Yakup Kadri Bey, Meclisin solunda, oturmak isteyince etraftan: — Yakup Kadri Bey, kalk!

ANKARA, 25 (Telefonla) — Halk fırkası grup bu sabah toplandı ve öğleye kadar günün meseleleri etrafında müzakeratına devam etti. Müzakere ikmal edilmediği cihetle fırka grupu yarın (bugün) öğleden sonra tekrar içtima davet edilmiştir. Yarınki (bugünkü) içtimada müzakere nin ikmalî kuvvetle muhtemeldir. Bu içtimada Başvekil İsmet Paşanın muhtelif hatipler tarafından derman edilen fikir ve nokta nazarlara cevap vermesine intizar ediliyor. Bu münasebetle İsmet Paşa kabinesinin istifası etrafında da fırkayı tenvir edecek ve izahat verecektir.

Evvelcede yazıldığı veçhile mutemetler, müfettişlikler ilga edilecektir. İdare hey'eti 9 kişilik merkez hey'etile 40 kişilik umumî hey'etten mürekkep olacaktır. Bu hey'etler meclis fırka grupu tarafından intihap edilecektir.

Vilâyetlerde fırka hey'eti idareleri mahallî teşkilâtı tarafından intihap edileceklerdir. Yalnız mühim mahallerde merkezden fırka kâtibi namile memurlar tayin edileceklerdir.

Fırka grupu müzakeratının tebliğ eden neticeleri karar şeklinde hükümete tebliğ edilmesi ihtimali vardır.

Fethi

Nuri

Agaogla Ahmet Beyler

Paramızı koruma

Dünkü mecliste ittifakla kabul edilen kanun

Hükümete karşılığı altın veya ecnebi dövizi ihtiyat kâğıt para çıkarmak hakkı verildi

ANKARA, 25 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugünkü içtimada Maliye Vekili Saracoğlu Şükrü Beyin izahatından, bazı mü nakaşalardan sonra mevcut 269 reyin ittifak ile Türk parasının kıymetini korumak için tektik edilen kanunu kabul etmiştir. Muhalef ve müstakil meb'uslar da kanun lehine rey vermişlerdir. Kanuna nazaran karşılığı altın veya filen başabaş altına tahvilî kaabil ecnebi dövizi mübayaaya etmek üzere ihtiyat evrakı nakdiyesinden ihtiyac ve lüzumu kadarmı tedavüle çıkarmak suretile istimal için hükümet mezuhiyet verilmektedir. Satın alınacak dövizler evrakı nakdiyenin depoziteri olan bankada muhafaza edilerek munhasıran tedavüle bulunan evrakı nakdiyenin piyasadan çekilmesinde ve imhasında kullanılacaktır. Tedavüle çıkarılacak olan evrakın nakdiyesi bugün tedavüle bulunanların kanunî evsafını haiz olup bu suretile tedavüle konmuş bulunan Türk lirası miktardaki karşılığı olan döviz miktardaki her hafta sonunda hem Maliye Vekâleti, hem de depoziter banka tarafından neşir ve ilân olunacaktır.

de oturdu. Diğer muhalifler, geldikçe kendilerine tahsis edilmiş olan yerleri işgal ediyorlardı.

O sırada Başvekil İsmet Paşa da Meclise geldi ve salonun ortasında, bir koltuğa oturdu. Mardin Mebusu Yakup Kadri Bey, Meclisin solunda, oturmak isteyince etraftan: — Yakup Kadri Bey, kalk!

Evvelcede yazıldığı veçhile mutemetler, müfettişlikler ilga edilecektir. İdare hey'eti 9 kişilik merkez hey'etile 40 kişilik umumî hey'etten mürekkep olacaktır. Bu hey'etler meclis fırka grupu tarafından intihap edilecektir.

Vilâyetlerde fırka hey'eti idareleri mahallî teşkilâtı tarafından intihap edileceklerdir. Yalnız mühim mahallerde merkezden fırka kâtibi namile memurlar tayin edileceklerdir.

Fırka grupu müzakeratının tebliğ eden neticeleri karar şeklinde hükümete tebliğ edilmesi ihtimali vardır.

Fırka grupu

Bugün İsmet Ps. cevap verecek

Grup öğleden sonra içtima davet edildi

ANKARA, 25 (A.A.) — Halk fırkası grupu bu sabah toplandı ve öğleye kadar günün meseleleri etrafında müzakeratına devam etti. Müzakere ikmal edilmediği cihetle fırka grupu yarın (bugün) öğleden sonra tekrar içtima davet edilmiştir. Yarınki (bugünkü) içtimada müzakere nin ikmalî kuvvetle muhtemeldir. Bu içtimada Başvekil İsmet Paşanın muhtelif hatipler tarafından derman edilen fikir ve nokta nazarlara cevap vermesine intizar ediliyor. Bu münasebetle İsmet Paşa kabinesinin istifası etrafında da fırkayı tenvir edecek ve izahat verecektir.

Evvelcede yazıldığı veçhile mutemetler, müfettişlikler ilga edilecektir. İdare hey'eti 9 kişilik merkez hey'etile 40 kişilik umumî hey'etten mürekkep olacaktır. Bu hey'etler meclis fırka grupu tarafından intihap edilecektir.

Vilâyetlerde fırka hey'eti idareleri mahallî teşkilâtı tarafından intihap edileceklerdir. Yalnız mühim mahallerde merkezden fırka kâtibi namile memurlar tayin edileceklerdir.

Fırka grupu müzakeratının tebliğ eden neticeleri karar şeklinde hükümete tebliğ edilmesi ihtimali vardır.

Fesat!

Çatalca'da defterleri çaldılar..

Karşı fırka kaybedeceğini anlayınca nelere baş vurdu?

Çatalca'da icra kılınmakta olan belediye intihabatında da, kaybetmekte olan Serbest Cumhuriyet Fırkası taraftarlarının intihabatı fesat karıştırdıkları görülmüştür.

Tahkimatımıza göre intihabatta büyük bir ekseriyetle Cumhuriyet Halk Fırkası namzetlerinin kazanmakta oldukları görülmüştür. Bu vaziyet karşısında kaybettiklerini anlayanlar, intihabat defterlerini çaldırılmışlardır.

Kuvvetle zannolunduğuna göre defter S. C. fırkasına mensup olanlar tarafından meydana yok edilmiştir. Bunun üzerine intihabat durmuştur.

Mesele, Vilâyete bildirilmiştir. Tahkikat için Çatalcaya resmî bir hey'et gönderilmektedir. Hâdiseyi dün akşam geç vakit Vilâyetten soruduk. Vali muavini Fazlı Bey dedi ki: — Çatalca kaymakamı, defterlerin ziyana sebebiyet veren intihap ecümeni reisi ve azası hakkında tahkikat icrasını lüzum geldiğince bildirmiştir. Tahkikat devam etmektedir.

ANKARA, 25 (Telefon) — Şu günlerde Gazinin şahsiyeti, yüksek makamı etrafında mütemadiyen uydurma haberler neşrediliyor. Uydurma haberlerin halk arasında yayılmasında faide uman politikacılar da kulaktan kulağa fıslıyorlar. Şimdi de yeni bir rivayet ortaya atıldı. Güya İsvaç ajansının Ankara muhabiri iki gün evvel Pariste bulunan bir gazetede neşredilmek üzere bir telgraf çekmiş.

Muhalef bir gazetenin muharriri Serbest Cumhuriyet fırkası lideri Fethi Beye müracaat ediyor. Bu telgrafnameden bahsederek hakiki vaziyeti liderden öğrenmek istiyor. Fethi Bey Reisicümhur Hazretlerine böyle bir mektup tasvir etmediğini, fakat fırkasının bu fikre mütemayil bulunduğunu ve Reisicümhur reyıyla intihap edilmesine taraftar olduğunu söylemiştir. Ben Reisicümhur Hazretlerine böyle bir teklifte bulundular mı, bulunmadılar mı, noktada üzerinde değilim.

Gazi Hz. beyanatta bulundular..

Reisicümhurluğun Gazi Hz. ne kaydı hayat şartile teklifi saniası ve Fethi Beyin düşündükleri karşısında Büyük Reisimiz diyorlar ki: "Dediğiniz gibi bir teklifi benim idealimi cidden rencide eden bir mânada telâkki ederim..."

ANKARA, 25 (Telefon) — Şu günlerde Gazinin şahsiyeti, yüksek makamı etrafında mütemadiyen uydurma haberler neşrediliyor. Uydurma haberlerin halk arasında yayılmasında faide uman politikacılar da kulaktan kulağa fıslıyorlar. Şimdi de yeni bir rivayet ortaya atıldı. Güya İsvaç ajansının Ankara muhabiri iki gün evvel Pariste bulunan bir gazetede neşredilmek üzere bir telgraf çekmiş. Muhalef bir gazetenin muharriri Serbest Cumhuriyet fırkası lideri Fethi Beye müracaat ediyor. Bu telgrafnameden bahsederek hakiki vaziyeti liderden öğrenmek istiyor. Fethi Bey Reisicümhur Hazretlerine böyle bir mektup tasvir etmediğini, fakat fırkasının bu fikre mütemayil bulunduğunu ve Reisicümhur reyıyla intihap edilmesine taraftar olduğunu söylemiştir. Ben Reisicümhur Hazretlerine böyle bir teklifte bulundular mı, bulunmadılar mı, noktada üzerinde değilim.

Çok iyi bildiğim hakikat şudur ki, buna benzer teklifler Gazinin idealini incitir, kendisini müteessir eder. Hilâfet ve saltanat meselelerinde vaktile kendisine yapılan malum teklifleri de siddetle reddeden Gazi bugün niçin fikrini değiştirdi?

Mevzuubahs meselede muhterem Fethi Bey su veya bu kanaatte olabilir. Kanaat ve ihtihatlara hürmet etmek lâzım. Bununla beraber Gaziyi ve Gazinin bu noktadaki taassup derecesindeki imanını pek yakından tanıması icap eden Ali Fethi Beyin müşarünileyhe böyle bir teklifte bulunacağına ben de ihtimal vermiyorum.

Matbuata intikal eden ve türlü türlü tefsirlere yol açmak istidada bulunan böyle bir meselenin hakikatini daha iyi öğrenmek ve onu efkârı umumiyeye bildirmek bir vazife idi. Dün akşam bu imkânı buldum. Gazi Hazretlerinden bunun hakkında neler düşündüklerini ve bu düşüdüklerinin efkârı umumiyeye arzı için müsaderelerini rica ettim. Büyük Gazi lütfen muvafakat buyurdular ve zaten bu yüksek idealin reisi iyi tanıyanların bildiği bir hakikati yeniden teyit eden şu beyanatta bulundular:

— "Bana ötedenberi bu yolda teklifte bulunanlar çok olmuştur. Siz ve efkârı umumiyeye bilmesiniz ki, bu gibi teklifler asla hoşuma gitmemiştir. Benim gayem yeni Türkiye Cumhuriyetinde millet hâkimiyetini kuvvetlendirmek, ebedileştirmektir. Bu itibarla dediğiniz gibi bir teklifi, benim idealimi cidden rencide eden bir mânada telâkki ederim. Bu veya su tefsire giden sözlerin mânasını beni çok iyi tanıyan Türk milleti elbette benden daha iyi takdir eder..."

Reisicümhur Hazretlerinin kaydı hayat şartile Reisicümhurluğa kalmaları hakkında Fethi Bey tarafından kendilerine teklifte bulunulduğu na dair Son Posta gazetesinin Ankara muhabiri tarafından verilen haberin tamamile uydurma olduğu anlaşılmıştır. Mezkûr gazetenin bu yanlış telgraf çekmek cür'etinde bulunan muhabiri de haberin uydurma olduğunu bizzat itiraf etmiştir.

Hani meşhur hikâye vardır: Birisi "Muaviyenin kızları olan Hasan ve Hüseyin Necit'te kurt yedi...", demiş. Bu saçıyına muhatap olan bir zat de cevap vermiş demiş ki:

— Bu hezeyanın hangi tarafını tasviih edeyim? Evvelâ Hasan ve Hüseyin kız değildirler. Sonra babaları Muaviye değildir. Necit'te kendilerini kurt yememiştir.

Son Postada çıkan haber de aynı sakatlığı arz etmektedir. Yapılan tahkikattan anlaşılmıştır ki Ankara'da İsvaç muhabiri yoktur. Böyle bir haber gönderilmemiştir. Fethi Bey böy

le bir mektup yazmamış. Gazi Hazretleri de bu mealde bir mektup almamışlardır.

Gazi Hazretleri de evvelki gün Ankara'da bizzat bu uydurma haberle geç vakte kadar meşgul olmuşlardır. Reisicümhur Hazretleri yanlarına Fethi ve Nuri Beyleri davet ederek tahkikat yapmışlar ve neticede Ankara'da bir İsvaç ajansı muhabiri bile olmadığı tahakkuk etmiştir. Gazete muhabiri haberin kendi tasni eserî olduğunu imzasile gazetesine bildirmeye mecbur olmuştur. Filhalkika dün Son Posta gazetesinde M. Zekeriyayın imzalı şu telgraf çıkmıştır: "İcra edilen tahkikatta böyle bir ajansın Ankara muhabiri olmadığı ve bu mealde bir telgraf çekilmediği binaenaleyh mevzuubahs telgrafın bir saniadan ibaret olduğu anlaşılmıştır..."

Son Posta gazetesinin bu haberi çıkar çıkmaz, Ankara'da bulunan baş muharririmizi keyfiyetten haberdar (Lütfen sahifeyi çeviriniz)

Sultan Hamit!

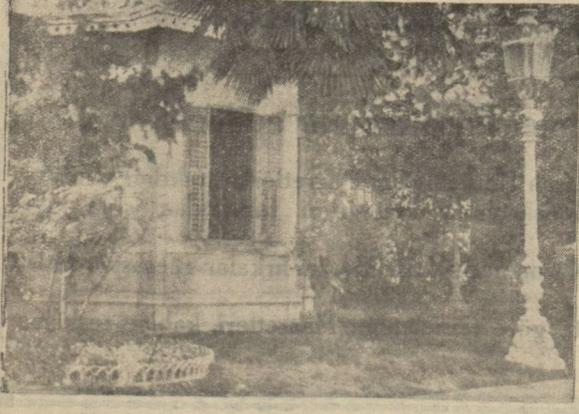
Tahsin Paşanın Hatıraları

No : 47

(Tercüme ve İktibas hakkı mahfuzdur.)

Sarayın baş hafiyesi kimdi?

Murat B. marzii âliye muvafık hareket etmeğe pek dikkat ederdi?

Yıldızda çit kasrına muttasıl olan köşk

aleddevam meşgul olur, kimini bir menfaat mukabilinde sü-kûta, kimini bir memuriyetle avdete ikna için uğraşır. Muvaffak olmadıklarını da muttasıl takip eder dururdu.

Unvanı memuriyeti serhafiye olduğu halde bu vazifeden büsbütün zıttına olarak Avrupa fiirilerinin tatyip ve isticlâbını kendine iş güc edinmiş olan Ahmet Celâleddin Paşa bu hususta hayli meşkür hizmetler ifa etmişti. Murat Bey de bu suretle temin edilmek üzere Türkiyeye getirilmişti. Murat Bey arasında mabeyne geldikçe dairi kitabete uğradı. Aramızda bir samimiyet vardı. Benimle hasbihal eder, işlerin tarzi temşiyetinden dolayı şikâyet bulundu. Bir gün hasbihal sırasında Şurayı devlet dahiliye dairesinin işlerinde ciddiyet gösterdiğini ve meselâ herhangi bir meselenin müzakeresi esnasında hatıra iyi ve doğru bir fikir gelip te bunun ortaya atılmasına intizar olunurken: "Acaba bu fikir marzii âliye muvafık olur mu olmaz mı?.. Mülâhazası meydana çıkararak derhal herkesin tereddüt ve tevakkufa mecbur olduğunu anlattı. Ben böyle mülâhazalara mahal olmadığını ve bu garip zihniyete kapılarak iyi ve doğru fikirlerin revacına hâle verilmesi lâzım geleceğini söyledim. Ancak Murat Beyi ikna edemediğini anlıyordum.

Murat Bey, "marzii âliye muvafık hareket, etmek zihniyeti dahiliye dairesinde pek bariz bir şekilde hükümler olduğunu kuvvetle kanaat getirmiştir. Hal buki aynı çatı altında bir de tanzimat dairesi vardı; bu dairede müzakeratın en serbest surette cereyan ettiği kayden sabit idi. Bunu Murat Bey de teslim ediyordu. Her halde Murat Beyin aynı zamanda bir müverrih sıfatıyla yaptığı bu müşahede ve mukayese calibi dikkattir.

Bir aralık Murat Beyin hemşiresi hastalanmış idi. Kendisinden aldığım bir telgrafta hastalığın kesbi vahamet etmek üzere olduğu yazılı idi. Sultan Hamidin bu kabil ahvalde -samimiyet veya gayri samimiyet gösterişe taraftar olduğu malûm idi. Murat Bey gibi vaktile Avrupaya firar ve kendisine nevama ilânı isyan etmiş bir zate avdetinde ilişmek şöyle dursun onun hasta hemşiresinin müdavatına şikâyet etmek yolu kadirhasnâlık dahigöstermeği vebuhareketinin şuyı bulunduğunu isterdi. Bununla bilhassa husmayı siyasiyesi üzerinde bir tesiri mahsus yapabileceğine zahip olurdu. Murat Beyin telgrafında "celbettiği doktorların tedavisinden istifade olunamadığı ve her ne kadar etmiştik. Başmuharirimiz, bu haber hakkında Gazi Hazretlerinin beyanatları beraber yukarıya dercettiğimiz fıtrayı Ankaradan yazıp yollamışlardır.

meşahiri itibbada... Paşaya haber göndermiş ise de bu zatın gelmediği ve hastanın hâli mucibi endişe olmağa başladığı, yazılı idi.

Bu Paşa için çağrıldığı hastaya koşuyordu? O devrin vaziyetine göre düşünülürse şöyle bir muhakeme yürütmek icabederdi:

Çünkü bu hasta Murat Beyin hemşiresi idi. Ve Murat Beyin tarassut altında olduğu zannedilen yalısına gitmek tehlikeli bir oyuna girmek idi. Bu yüzden jurnal edilmek hattâ bir doktor için de mimlenmeği ve belki de menkübiyeti icap edebilirdi. Bu noktada doktor Paşaya hak vermemek insafsızlık olurdu. Tethiş siyasetinin bütün memleket neşrettiği korku en metin kalpli ler, en sağlam seciyeli ler bile ihtiyat ve basiret sevkedecek derecede idi. Murat Beyin telgrafını Hünkâra arzettim. Doktor Paşanın hemen hastaya gitmesi için irade çıktı. Teblig ettim. Bir müddet sonra Murat Bey tekrar müracaat etti. Doktor Paşanın tarzı tedavisinden fayda görüldüğünü ve -kadar ki tekrar davet olundu. halde Paşanın yine gelmekte tereddüt ettiğini söyledi. Doktoru Murat Beyin hastasına gitmeğe sevk için birinci iradeyi tekrara mecbur oldum.

Yukarıda söylediğim veçhile doktorun Murat Bey yalısına gitmekte gösterdiği ilk tereddüt mazur görülebilir ikinci tereddüt lüzumundan fazla bir gayret sayılmaz mı?

Babıâlide sicilli memurin nâmî le bir komisyon vardı. Devlet salnamesinin her sene yeniden tabna nezaret etmek bu komisyon mevdü idi. Devri meşrutiye te meclisi âyan azalığına tayin edilmiş olan Tefvik Paşa bu komisyonun reisi idi. Bir sabah Tefvik Paşa dairi kitabete gelen yeni salnamenin hazır olduğunu beyan etti ve salnamenin başında yazılı bulunan kanunun esasî metninin yeni salnameye dercedilip edilmeyeceğini tereddüt eyleydiğinden bahisle istizane geldiğini söyledi. Devlet salnamesi her sene basılan ve her tabında baş tarafına kanunun esasî metni derçolunmak mütâat olan resmî bir kitaptır; Bu nokta malûm iken Tefvik Paşanın bunu kendine iş edinecek istizana gelmesi havretten başka ne suretle telâkki olunabilirdi? Kendisine bunun tabii bir keyfiyet olduğunu söylemek tarikini ihtiyar etsem, yâni Padişaha sormadan Tefvik Paşanın müşküllünü halle kalkışmam mesele başka kanaldan ve belki de başka şekil ve surette Hünkâra arz edilmek muhakkak ve bu derece mühim bir meseleyi istizana gelmiş bir vezirin müracaatı neden arzulonmadığı sülâle muatep olmak ta pek muhtemel idi. Ko-

Konferans

Esaslar artık hazırlanacak

Tahdidi teslihat müzakerati ileriliyor. Cemiyeti Akvama merbut bir komisyon kaç senedir Cenevrede bu meselenin tetkiki le meşguldür. Vakit vakit bu komisyonun faaliyeti nereye vardığını gösteren haberler geliyor. Bittabi fazla ümitlere kapılmaya hiç mahal yoktur. Tahdidi teslihat hemen öyle çabucak olabilecek işlerden değildir. Şimdiki halde bütün mesai "ihzar" olmaktan ibarettir. İleride bütün milletlerin iştirakile büyük bir işçime yapılacaktır. Cenevredeki komisyon işte kaç senedir hep bu beynelmilel büyük işçime için esasları hazırlıyor.

Tahdidi teslihat etrafındaki müzakerat niçin uzun sürüyor? Mesele o kadar karışık ki birbirine zıt iki noktai nazarı telif etmekte mümkündür. Bir noktai nazara göre tahdidi teslihattan evvel milletler arasında emniyeti tesir etmeli. İkinci noktai nazara göre evvel tahdidi teslihat yapılırsa emniyet kendiliğinden olacaktır. Halbuki bu içinden çıkılmaz bir yoldur. Onun için iki noktayı birleştirecek bir esas bulmak için uğraşılıyor. Fakat mesele yalnız bundan ibaret değildir. İstikbalde toplanacak olan büyük tahdidi teslihat kon-

M. Loudon

feransı denizde, karada ve hava da olmak üzere bütün harp vesaitini tahdit edecektir. Fakat bu konferans için hazırlık gören ihzarî komisyon meselâ karada tahdidi teslihat nasıl yapılacağı meselesinde okadar karışık müşkilâta uğramıştır ki her noktai nazarı birleştirilebilmenin nasil kabil olacağı hakikaten mesrak edilecek bir meseledir. Şimdiye kadar cereyan eden münâkaşalar gösterdi ki bilhassa karada tahdidi teslihat meselesinde herkes için kabul edilebilecek bir ölçü bulmak henüz kimseye nasip olmamıştır.

Bazı memleketler ordusunu daha çabuk seferber edebilir. Bazı memleketler ş veya bu vasıtanın tahdit edilmesinden müteessir olmaz ve tecavüz fikrini pek alı meydana koyabilir. Cemiyeti Akvam komisyonu gene faaliyette...

CENEVRE, 25 A.A. — Üçüncü komisyonunda mühim bir müzakerede başlamıştır. Tahdidi teslihat ihzarî komisyonunun reisi M. Loudon bu komisyonun mesaisine ikinci tehrinin 13 üncü günü yeniden ve her halde bir neticeye vâsil olmak azmiledir. Başlayacağı haber vermiştir.

Norveç murahhası M. Lange bu meselenin sür'atle neticelen-dirilmesini lâzım geldiğini beyan etmiştir. M. Politis, Akvam Cemiyeti büyük meclisine vermek üzere hazırladığı bir takriri okumuştur. M. Politis bu takririnde ihzarî komisyonun yapacağı müzakeratın sür'atle neticelen-dirilmesini hususunun umumî bir konferansı içtimaa davet etmeğe imkan hâsil edeceği ümidinde bulunduğunu beyan etmekte-dir.

misyon reisinin müracaatı alefâ de bir hultüskârlıktan ibaret olduğu aşikâr idi, fakat ne çare ki keyfiyeti Padişaha arz etmek mecburiyetinde idim. Sultan Hamit, Tefvik Paşanın bu müracaatından, daha doğrusu marzii âliye muvafık olan bu teyakkuzdan kalben memnun olmuştur (Bitmedi)

Ecnebi matbuatı

Mahmut Esat B. ve "Times,"

"Times" gazetesinin şehrimiz muhabiri İsmet Pş. kabinesine, 922 de Hariciye vekâletini ifa etmiş olan Yusuf Kemal Beyin, istifa eden Mahmut Esat Bey yerine Adliye vekâletine getirileceğini bildirmekte ve yeni kabine hakkın da şndiye kadar bahsedilmiş olan isimleri kaydetmektedir.

"Times" muhabiri Adliye vekili Mahmut Esat Beyin istifasında bahsederken kendisinin geçen hafta söylediği nutukta Türkiye'de bulunan ve Türk olmayanların yalnız bir imtiyaza hakları olduğunu, bunun da esir ve uşak olmaktan ibaret bulunduğunu söylediğini, onun için Adliye vekâletinde daha ziyade bırakılmayacağını ilâve etmektedir.

"Times" muhabiri bu hâdise lere bakıp da iktidar mevkiine İsmet Pş. nun yerine Fethi Beyin geleceğini tahmin etmenin yanlış olacağını söylüyor. İngiliz muhabiri telgrafının nihayetinde Rist'in Türkiye maliyesi hakkında hazırladığı raporun hükûmete geldiğini de gazetesine bildirmektedir.

İngiliz imparatorluğunun ticareti

"Times" gazetesi İngiliz imparatorluğunun ticaretine tahsis ettiği başmakalesinde Londra'da toplanacak olan imparatorluk konferansında bu mesele nin tetkik edileceğini yazarak ez cümle diyor ki:

"İmparatorluk büyük bir ailenin erkânı arasında taksim edilmiş bir malikânedir. Ancak birlikte tetkik edilen bir plân ile ahenk veren mesai ile herkesin menafii makul surette inkişaf edebilir. Dominionlar ve Hindistan kendi ikinci derecedeki sanayilerini ecnebi olduğu kadar İngiliz rekabetine karşı himayekâr tarifelerle himaye etmeğe karar vermişlerdir. İngilterenin ihracatının yarısından çoğu harice yollanmakta ve onun için dünya piyasasında onun rekabet kuvvetini zayıfletecek surette tedbirler alınmamasını elzem kılmalıdır."

"Times" bu mesailin imparatorluk konferansında tetkik edileceğini ilâve ile makalesine nihayet vermektedir.

Çin vekayii

Çinde cereyan eden hâdiseler dikkatli bir sahayıya girmiştir. "Temps" gazetesi Çin vekai-yiine tahsis ettiği başmakalesinde ezcümle diyor ki:

"Çinde hertürlü nağih zuhur vak'alar mümkündür. Ve siyasi buhranlar orada temamlı asla halledilmez. Seneler ve senelerden beri dahili harp y. hut cenaraller harbi devam etmektedir. Zannedildi ki karşı karşıya olan taraflardan biri kat'iyyen galip gelmiştir. Çang Kay Çek Nankin millî hükûmetinin reisi olarak kendini kabul ettirmiş evvel gâh yükseldi, gâh indi. On-dan evvel Çang So Lin Mançurinin herşeye kadir olan bir şahibi sıfatile Pekin'in sahibi olmuştu ki millî orduların tazyiki altında bırakılmağa mecbur kaldı. Eger feci bir surette sahnedan çekilmemiş olsaydı, talihin mes'ut bir surette avdetine şahit olacaktı. Çünkü o yeni Çin'in içinde çrpındığı korkunç karışıklıkta oyununu cür'etle oynayacak bir adamdır..."

"Temps" gazetesi bundan sonra Çin vekayiiini nazarı dikkatten geçirecek makalesinin sonunda diyor ki:

"Çang So Liang'ın müselleh müdahalesile Çinde vukua gelen ani darbenin hakikî şümülünü ne olacağını anlamak için vekayiiin sonunu beklemek lâzım geliyor..."

M. Venizelos

ATİNA, 24 A.A. — M. Venizelosun Ankaraya gitmeden evvel garbi Makedonya'da bir devir ve teftiş seyahatına çıkacağı söylenmektedir.

Beş hastavar!

Son Haberler

Hariciye Vekili Rusyada Moskovada iki dost memleket münasebatına dair mühim nutuklar söylendi

MOSKOVA, 25 A.A. — Dün Tefvik Rüşti Bey öğlen yemeğini saat 14 te M. Litvinoff'un nezidine yemiş ve saat 16 da icra heyeti reisi M. Rikof tarafından kabul olunmuştur. Akşam M. Litvinoff Tefvik Rüşti Beyin şerefine büyük bir ziyafet vermiştir. Ziyafetten sonra M. Rikof bir resmi kabul yapmıştır. Resmi kabulde komiserler diplomatik heyetler Sovyet iktisat müdiranı, hariciye komiserliği erkânı ve ecnebi ve Sovyet matbuat mümessilleri hazır bulunmuştur.

MOSKOVA, 25 A.A. — M. Litvinof Tefvik Rüşti Beyin şerefine verdiği ziyafette âtidedeki nutku söylemiştir:

Zatı âlinizi dost Türkiye'nin hariciye vekili olarak selâmlamakla bahtiyarım. İsminiz son on senelik Türk - Sovyet dostluğunun inkişafı ile sıkı sıkıya alâ kadardır. Memleketlerimiz halkına hücum eden cihan emperyalizm ordusunun taarruzunu Türkiye ve Sovyet cumhuriyetlerinin kahramanca püskürttüğü devri her ikimizde çok iyi hatırlıyoruz. Milletlerimiz hayatlarını serbestçe müstakillen ve her türlü haricî müdahalelerden azade olarak tanzim etmek istedikleri için bu hücumu maruz kalmışlardır. O kahramanca mücadele devrinde doğan samimiyet, inkişaf bularak nihayet hakikaten dostane sıkı bir teşriki n. esai mahiyetini almıştır. Bu teşriki mesai cihan siyasetinde mühim bir âmil olduğundan Türkiye ile Sovyet Rusya arasında doğrudan doğruya mevcut olan münasebatın hududunu aşmıştır. Zatiâlinizin Pariste izhar buyurdukları 1925 bitaraflık ve ademî tecavüz muahedesi sulhün tansininde ve dost devletlerin mukarenetinde yeni bir şekil olarak tarihe geçmiştir.

Geçen kânumuevvelde Ankara'da icra olunan ve zatı âlinizin de imzasını ihtiva eden protokol, Türkiye ile Sovyet cumhuriyetleri arasında itimat tezeyüdüntün yeni bir delili ve efkârı muslihanemizin yeni bir tezahürüdür. Memleketlerimizin hakikaten müstakil olarak yaşamak hakkımız uğrunda giriştiğimiz mücadele emperyalistlerin müselleh müdahale ile Sovyet ve Türk ihtilâl hareketlerini ezme hususundaki teşebbüsleri akim kaldıktan sonra bitmemiştir. Bu mücadele yeni şekiller ve yeni usullerle devam ediyor. Ve muslihaneye zevahir altında Sovyet ve Türk Cümhuriyetlerinin menfaatlerini tehdit edilebilecek olan beynelmilel hayatın yeni tezahürlerine karşı memleketlerimizin fevkalâde bir teyakkuz ve hususî bir dikkat göstermesini icap ettirmektedir. Sulh uğrunda Sovyet Türk siyasi teşriki mesaisi bugünkü şerait altında en mes'uliyetli bir tarihî vazife teşkil etmektedir. Sovyet Rusyayı ziyaretiniz zatı âlinize Sovyet Rusya milletleri tarafından fevkalâde mesai sarfile tahakkuk ettirilen ve binaenaleyh sulhü idame hususundaki sarsılmaz arzularımız bir delili olarak muazzam eseri tanımak imkânını vermektedir. Türkiye dahi dahilî işlahatınitehakkuk ettirmek için sulha muhtaçtır. Sovyet milletleri Türkiye'nin iktisadî ve harsî cepheledeki muvaffakiyetlerini fevkalâde bir dikkat ve heyeranla takip etmektedir. Çünkü Türkiye'nin her an kudreti umumî sulh için elzem bir âmidir. Zatı âlinizi Moskovada görmekte duyduğum sevinci tekrar beyan ederim. Dost memleketlerimizin haricî siyasetini idare edenler arasında doğrudan doğruya vuku bulan bu temasın sulh yolundaki mücadelenin kuvvet-

li bir âmili olan Türk - Sovyet dostluğunun tansinine hadim olacağı kanaatindeyim.

Tefvik Rüşti Bey M. Litvinoff'un nutkuna âtidedeki cevabı vermiştir:

"Herşeyden evvel bu memlekette dostlarımız ve Türkiye'nin dostları olanlar arasında bulunmakla duyduğum büyük sevinci beyan ederim. Çünkü vapurdan çıktığım andan itibaren etrafımda tereshş eden hava bir samimiyet ve hakiki dostluk ifadesi imaz hüsnü kabulden dolayı Sovyet hükûmetine teşekkür ederim. Daima hakkımda beslediğiniz ve Moskovaya muvasalatımda hoş geldiniz demek için bana doğru eliniz uzandırdığı anda tekrar derunî ve samimî olarak bulduğum dostluğunuzdan dolayı da zatı âlinize teşekkür ederim. Dostumuz Karahan Ankara'yı ziyaretleri esnasında memleketlerimizi birbirine bağlayan dostluğu ifade ederken bunu kahraman devirde tesis edildiği ilk günden itibaren münasebatımızın geçirdiği hâdiselerde mündemice olduğunu söylüyordunuz. Daha o devirde münasebatımız memleketlerimizde ihdas ettiğimiz yeni ha-

yata uygun gelen telâkki kararları üzerinde kurmağa karar verdik. Gene cihan siyasetinin inkişafından mütevellit bu müşkilât arasında gerekse bizim sarsılmaz dostluğumuz sadık kaldığımız tulabilir mi? Türkiye ve Sovyet Rusya siyasetlerine yaptıkları sulh içinde memleketlerinin refah bularak inkişaf etmesini istiyorlar. Türkiye Sovyet Rusya arasında mevcut sıkı münasebetlerin derinleşmesi için şüphesiz bu münasebetlerin sulh ve umumî sulh için bir kefil olduğudur. Biz için mukaddes olan bu davamüdafaa etmek mevkiinde bulunduğumuz zamanlar belkî ni suretle idarei kelâm ettiğiz. Fakat cihan uzviyetini garp kurduğunu çıkarıp atarak istihdaf etmesi itibarile fikirlerimiz birdi. Bu büyük komünist ve dost memleketten Sovyet milletlerinin maddî ve manevî yükselmesi için sarfettiği mesainin inkişafını fevkalâde dostane bir dikkatle takip ettiğimizi tekrar söylemek isterim. Sovyet milletlerine vasıtaları Türk milletinin samimî selâmlarını iblâğ ile mesudum.

Ankara intihabı neticesi Bütün reyler C. H. Fırkasına verildi

ANKARA, 25 (A.A) — Ankara merkezî belediye intihabı hitam bulmuştur. 10,325 rey ile Cümhuriyet Halk fırkası namzetleri intihap

olunmuşlardır. Yalnız, iki üç hâfız bir iki isim silinmiştir. Bütün reyler Halk fırkası namzetlerine verilmiştir.

Behemehal kazanmalıyız

Muhtelit takım, Macarları ikinci bir mağlûbiyete uğratacak kuvvette teşkil edilmiştir

Profesyonel Macar futbolculardan mürekkep Peşte'nin III Ker takımını, Fenerbahçe'nin galibiyetinden sonra, bir ikinci defa daha mağlûp etmemiz lâzım geldiğini ve yeneceğimizi çünkü nüşhamızda kaydetmiştik. Maçlar hey'eti tertibiyesinin bugünkü nüşhamında intizar eden tebligini gördükten sonra ikinci bir galibiyet hakkındaki kanaatimiz bir ka iyyet şekline girdi. Zira bu tebligler anlaşılacağına göre, bugün III Ker'in karşısına çıkacak olan Fenerbahçe — Galatasaray muhtelit en kuvvetli bir şekilde tertip edilmiştir. Biz geçen Cuma galip gelen Fenerbahçe takımının Galatasaray'dan yalnız en iyi ve lüzumlu üç oyuncu ile takviyesi suretile bir muhtelit yapılmasını tavsiye etmiştik. Bu tavsiyemize tamamiyen ittibâ edilecek muhtelit en kuvvetli şekli meydana getirilmiştir. Şu ufak farkla ki hasta olan Fikretin yerine Kemal Şefik almıştır. Esasen Fikret geçen Cuma Fener takımında da oynamadığı için hücum hattı galibiyeti kazanan en kuvvetli şeklini muhafaza ediyor demektir.

Bugün muhakkak bir galibiyetini beklediğimiz muhtelit şu şekildedir:

- Avni
Bürhan	Kadri
Cevat	Nihat
Reşat	
- Niyazi Alâ Zeki Muzaffer Kemal
- Bu takımın III Ker takımını behemehal ikinci bir mağlûbiyete uğratmak gayesile sahaya çıkmasını ve oyuncularımızın bu gayeyi tahakkuk ettirecek tarzda canla başla uğraşmalarını tavsiye ederiz.

Bu maçtan evvel, Galatasaray ve Altnordu tekatî takımları arasında bir maç yapılacaktır. Her iki takım da Ziya, Hamdi, Necip, Sedat Rıza, Kemal Rifat, Mahmut Ağabey, Suphi, Cemil, Rıdvan, Hayati, Edip, Fazlî, Mehmet gibi esik ve yaşlı futbolcuların bulunması bu maçın zevk ve ehemmiyetini arttırmaktadır.

Muhtelit takım nasıl teşkil edildi?

Beynelmilel futbol maçları hey'eti tertibiyesinde: Beyneler profesyonel III Ker takımı bu gün Taksim Sta-

dyomunda Fenerbahçe - Galatasaray muhtelit ile karşılaşacaktır:

- 1 — Maça saat 16 da iptisâ olunacaktır.
  - 2 — Muhtelit takım şu surette teşkil olunmuştur: Kaleci: Avni Müdafî: Kadri, Burhan, Muavin: Cevat, Nihat, Reşat, Muhacim: Niyazi, Alâ Zeki, Muzaffer, Kemal Şefik İhtiyat: Rıza, Ziya, Muammer, Rasih...
- Bu oyuncuların saat 15 te Galatasaray Klübü lokalında lunmaları ehemmiyetle rica olunur.
- 3 — Hakem: Kemal Hacıbeydi.
  - 4 — Saat 14,30 da Galatasaray ve Altnordu yaşlılar takımları arasında bir maç yapılacaktır.
  - 5 — Stadyom kapıları 13,30 da açılacaktır. Fıatler berveçhi âtidir: Balkon birinci sıra 500 Tribün sivil 300 Zabit ve klüp mensupları 200 Dühuliy sivil 100 Askerî talebe ve klüp mensupları 100

Intihabat cedvelleri dün askıdan indirildi..

Maarifte

20 muallim Ecnebi ve ekalliyet mekteplerine tayin edildi

Komisyona muallimlere dair tetkikatını bitirdi

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerindeki türkçe muallimlerinin vaziyetini tetkik eden komisyon vazifesini ikmal etmiştir. Komisyon reisi Ahmet Tevfik B. bugün yeni kadroların neticesini hamilen Ankara'ya gidecektir. Tevfik B. vekâlete bu hususta lazım gelen malumatı verecektir. Dün kendisine görüşen bir muharririmize Tevfik B. demiştir ki:

— Komisyon vazifesini ikmal etmiştir. Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinde hakkı müteasesler nazarı dikkate alınmıştır. Ühdelerine fazla ders almış olan muallimlerin dersleri mesai haddi nizamisine indirilmiştir. Haklarında müfettiş raporu ile vazifelerini ifade tekâsül gösteren muallimleri komisyon vazifesinden affettirmiştir. Münhal muallimliklere elyak olanlar tayin edilmiştir. Tabii münhal az, talep çok olduğundan bütün taleplerin isafı mümkün olamamıştır. Söylüyecek başka bir şeyim yoktur.

Yalnız bundan böyle ecnebi ve ekalliyet mekteplerine tayin edilecek muallimler hakkında bir esas komisyonumuzca tesbit edilmiş ve vekâlete takdim edilmiştir.

Aldığımız malumata göre yeniden tayin edilen muallimlerin adedi 20 kadardır. Bunların mühim bir kısmı dersi azaltılanların, diğerleri de çıkarılanların yerine tayin edilmiştir.

Mektep kütüphaneleri
Bu seneden itibaren lise ve orta mekteplerdeki talebe kütüphanelerine çok ehemmiyet verilecektir. Her sınıfta haftalık ders programlarında ikişer saat müteale zamanları kitap okumaya tahsis edilmiştir.

Ahiren maarif vekâleti yeni baharlarla neşredilen bazı edebî eserlerden 300'er nüsha satın almıştır. Bu kitaplar mektep kütüphanelerine tevzi edilerek talebin istifadesi temin edilecektir.

Mekteplerin teftişi
Şehrimizdeki bütün ilk mekteplerin vaziyetini tetkik eden maarif müdürü Haydar Beyin ziyaseti altındaki komisyon mesaisine devam etmektedir.

İstanbul maarif müdüriyeti kadrosundaki 20 ilk terdisat müfettişinden 9'u ecnebi ve ekalliyet mekteplerinin teftişine ayrılmıştır.

1 Teşrinievvelden itibaren mezkûr mekteplerin sıkı bir surette teftişine başlanacaktır. Terdisatın seyri, mekteplerin vaziyeti yakından takip edilecektir.

Mektepler perşembe günü açılıyorlar
Şehrimizde bütün lise orta mektep ve ilk mekteplerde önümüzdeki hafta perşembe günü terdisata başlanacaktır. Liselerde ikmal imtihanları ayın 25'inde başlamış olup bir teşrinievvelde bitecektir. Mekteplere kayıtlar kabul de o zamana kadar tamamlanmıştır.

İlk mekteplerde ikmal imtihanları mektepler açıldıktan sonra yapılacaktır.

Şehrimizde bulunmakta olan Tasra muallimleri vazifeleri başına avdet etmişlerdir.

Şehrimizde münhal olamayan Anadolu'dan nakletmek istiyen bir çok muallimlerin talepleri isaf edilememiştir.

Davet
C. H. F. Müfettişliğinden: 27 Eylül 1930 cumartesi günü saat on dörtte Cemiyeti umumiyei belediye fırka grubu içtimaı vardır. Muhterem hazanın teşrifleri mercudur.

Yeni fırka

Vilâyet heyeti dün de toplandı

Ocak reislerinin intihabata dair mülâhazalarını dinledi

Serbest Cümhuriyet fırkasının vilâyet merkez ocağı dün İsmail Hakkı Beyin ziyasetinde toplanmış, intihabat işi etrafında görüşülmüştür.

İçtimada İstanbul teşkilâtının ve İstanbul ile mülhakatındaki Ocak reislerinin de intihabat hakkındaki mutaleaları alınmıştır.

Ocak reisleri merkez ocağı hey'eti idaresine intihabat için nasıl hazırlandıkları hakkında izahat vermişlerdir. İçtimada bu hususat dinlendikten sonra Ocak reislerine yeni talimat ve propaganda şekillesi hakkında direktif verilmiştir.

Kayseri ve Sivas topraklarının tahlili

İktisat vekâleti Kayseri topraklarını ziraat mühendisleri vasıtasıyla tetkik etmektedir. Ziraat hey'eti Kayseriden sonra Sivas toprakları üzerinde tetkikat yapacaktır.

Toprak tetkiklerinden maksat bu havalide ziraate elverişli olan mntakaları tayin etmek tir. Şimdiye kadar yapılan tetkikat neticesinde Kayseri ovasının umumiyet itibarile güberçleli olduğu anlaşılmıştır.

Bundan başka şimendifer yoluna yakın olan arazi bataklıklıdır. Bu arazinin ziraate elverişli olması için bataklığın kurutulması lazımdır. Ziraat mühendisleri bu arazinin haritalarını yapıyor.

Darülfünun eminliği
Darülfünun eminliği intihabatı teşrinievvelin ilk haftasında yapılacaktır.

Rivayete göre bazı müderrisler, darülfünun eminliği için Akil Muhtar beye müracaat etmişlerse de Akil Muhtar Bey bu müracaatı kabul etmemiştir. En kuvvetli namzetler arasında Hukuk fakültesi reisi Tahir, Hukuk müderrislerinden Yusuf Ziya B. lerin namzetlikleri kuvvetle söyleniyor. Köprülü zade Fuat Beyin de ismi söylenmektedir.

Darülfünunda dersler
Haber aldığımız göre Darülfünun fakülteleri 15 teşrinievvelde derslere başlayacaktır. Eylül devresi ikmal imtihanları bir hafta kadar bitmiş olacaktır. Darülfünunda terdisata başlamadan evvel yeni emin intihab edilmiş olacaktır.

Lehli talebe gitti
Şehrimizde bulunan Lehli talebe dün akşam Romanyaya hareket etmişlerdir. Oradan memleketlerine avdet edeceklerdir.

Hariciye vekili
Perşembe günü Moskova'ya dönüşüyor

Paris sefiri Münir B. pazartesiye geliyor

Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey perşembe günü Rusyadan şehrimize avdet

edecektir. Serbest fırka lideri Fethi Beyde ihilâl eden Paris sefaretinin tayin edilen Bern sefiri Münir Bey de pazartesi günü İstanbul muvafakata evvelce, ve Hariciye vekili ile beraber Ankara'ya gidecektir. Münir B. Mumaileyhten ihilâl eden Bern sefaretine tayin edilen Cemal Hüsnü Bey de önümüzdeki hafta zarfında Ankaradan şehrimize gelecek ve burada hariciye vekili ile vedalaşarak Berne hareket edecektir.

Neşet Ömer B.
Darülfünun emini Neşet Ömer Beyin bir kaç güne kadar Avrupadan avdet etmesi beklenilmektedir.

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

H. Ticaret

Ofis dördüncü vakıf hanında açılıyor

Mağuş malların harice sevki menedilecektir

Aldığımız malumata nazaran yeni tesis edilen ticareti hariciye ofisi bir haftaya kadar faaliyete başlayacaktır.

Ticareti hariciye ofisinin merkezi dördüncü vakıf hanında olacaktır. Ofis buradan memleketin bütün nokatı ile münasillikler vasıtasıyla dünyanın başlıca ve en mühim Ticaret merkezleriyle daimî temas halinde olacaktır.

Ticareti hariciye ofisi ilk iş olarak bilhassa bazı muhtekirlerin ihracat emtiyası taşıması edrek ecnebi memleketlerde bırakılmayacak ve mukabil propaganda yapacaktır. Ofis taşıması meselesini kökünden halledecek ve taşıdığı edilen malm ihracatı mâni olacaktır. Ticaret odaları bu hususta ofise yardım edecektir.

Dün toplandı

Akıllı hıfzıssıhhası cemiyetinin içtimaı

Akıllı hıfzıssıhhası cemiyeti, Türkocağında ilk kongresini akıttı.

İçtimada münevver bir zümre hazır bulunmuştur. Muhtelif hatipler, kongrede, Akıllı hıfzıssıhhası cemiyetinin faaliyetlerinden, lüzumundan bahsettiler.

Hemen hepsi de bir noktada birleştiler: Harpten sonra psikopati artmıştır. Cürüm çoğalmıştır. Müderrislerin ve seraserlerin adedi yükselmiştir. Vatandaşların ruhi hastalıklardan vikayesi ve normale istidatı olanların ruhi müvazenesine çalışmak için bir "Akıllı hıfzıssıhhası" cemiyetine lüzum vardır.

Cemiyet reisi Dr. Fahreddin Kerim B. söz alarak dedi ki: — "Programımızı muayyenler: Evvelemlerde tabii ve gerici çocukların tefrikinin temin edeceğiz. Zihnen geri çocuklar için yardımcı mektepler, yardımcı sınıflar, huysuz çocuklar için de ayrı müesseseler vücutte getirilmesini isteyeceğiz. İntiharların sebebinin araştırarak onlara karışi halkımızı irşada çalışacağız. Gençlik cürümleri hakkında da tetkikat yapıyoruz. Metep programlarının çocuk zihinlerini yormayacak bir surette ihzarı için salâhiyetler arkadaşlarımızla teşriki mesai edeceğiz."

Hapisaneî umumî sırtababî İbrahim Zati B. de gayet vakırfane bir konferans verdi ve dedi ki: — Hapisaneyde girenler arasında 11 yaşından itibaren 20 yaşına kadar 9 defa girmiş bir genç var. Tetkik ediyorum: Babasının, genç yaşında alkollü teşirle fücceten vefat eden bir marangoz olduğunu öğrendim.

İrsi tesirata misal olmak üzere, adliyece tanınmış maruf horsızlardan birinin şimdi artık çok tan olmuş olan büyük babasının dahi hırsız olduğunu uzun tetkiklerin neticesinde tesbit ettim

Cemiyetin memleketimizde tesisi çok geç kalmıştır. Çünkü kanaatimce öyle vekayı vardır ki, vaktinde lazım gelen tedbirler alınmış olsaydı bir çok facialara meydan verilmeyecekti.

Ailelerde, müessesatta, bilhassa mekteplerde gayri tabii çocukların vaziyeti umumiyeleini gayet dikkatli olarak tetkik etmek ve onlarla çok yakından meşgul olmak lazımdır."

Müteakiben Cevat Zekai B. "mütereddi çocuklar" dan bahsetmiştir.

Neşet Ömer B.
Darülfünun emini Neşet Ömer Beyin bir kaç güne kadar Avrupadan avdet etmesi beklenilmektedir.

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Beş hasta var!

Poliste

Bir cinayet

M. Ali eski karısını nasıl öldürdü

Karnına bıçak saplayan katilde biraz sonra öldü

× işaretli gösterilen pencerede katilin atığı kurşunlarla kafeste açılan delikler görülüyor

Kadıköyünde dün feci bir cinayet olmuştur. Hâdisi şudur: Osman ağada oturmakta olan Ziya Beyin zevcesi Nedime Hanım, eski kocası tabanca ile feci bir surette öldürmüştü ve sonra, da kendisini karından bıçakla ağır surette yaralamıştır.

Yaptığımız tahkikata göre vaziyet şudur: Nedime Hanım 40 yaşlarında bir kadındır. Ve yeni kocasının üç çocuğu vardır. Nedime H. bundan beş sene evvel eski kocası bahçıvan Mehmet Aliden ayrılmıştır. Fakat Mehmet Alinin boşadığı kadına el'ân gözü vardır.

Dün sabah Nedime H. İstanbul'a inmek üzere evinden çıkarken Mehmet Aliye rasgeliyor ve korkarak eve dönüyor. Fakat Mehmet Ali kadının peşini bırakmıyarak evin önüne kadar geliyor. Pencereye yaklaşarak bağırıyor:

— Bugün kocanı seni İzmir'e götüreceğim.. diyor. Fakat seni göndermiyeceğim.. Tam bu esnada tabancasını çıkararak içeriye atış ediyor. Nedime H. göğsüne isabet eden mütedditt kurşunlardan sonra derhal yere düşerek ölüyor. Bunun gören muhteris katil ne yapacağına şaşırarak hamil olduğu bacağı çekerek karnına saplıyor.

Yaralanan katil tıp fakültesine kaldırılmış, fakat biraz sonra ölmüştür. Tahkikat devam etmektedir.

Plâk fabrikasında yangın
Feriköyde Kolumbiya plâk fabrikasında gece yangın çıkmışsa da söndürülmüştür.

Tehlikeli bir sukut
Beykozda Umur yerinde tamir edilen bir evin üzerindeki; amele Mustafa düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

Vapurda bir çocuk ölü doğdu
İzmirden gelen Adnan vapurunda Kürt Ali zevcesi Şaziye hanım; ölü bir çocuk doğurmuştur.

Bekçi Hamzanın liraları
Taksiminde merkezde garajında bekçi Hamzanun yatağı altından 296 lira çalmıştır.

Bir kızcağız pencereden düştü
Kadıköyde Serasker sokağında sabık âyan reisi Rifat Beyin hizmetçisi (9) yaşında Muhsine ne evin penceresinden aşağı düşerek ağır surette yaralanmış, fakülteye kaldırılmıştır.

Otomobil çignemiş
3824 No. 11 kamyon Topaneden geçenler 6 yaşında Rebekaya çarparak yaralanmıştır.

Cedveller

Dün akşam askıdan kaldırıldı

Cedvellere kazalarda 1000 kişi itiraz etti

İntihap cedvellerinin askı müddeti dün bitmiş ve akşam üzeri saat altıda cedveller kaldırılmıştır. Cedvellerin asılı bulunduğu altı gün zarfında encümenlere müracaat ederek isimlerini ithal ettirenler bin kişi kadardır.

Artık yapılacak olan itirazlar kabul edilmeyecektir. Bundan sonra encümenler reylerin atılmasına taallük eden hazırlıklarla meşgul olacaktır. eBlediye reisi muavini Hâmit B. dün akşam üzeri Beyoğlu ve İstanbul cihetindeki intihap mntakalarını geçerek tetkikatta bulunmuştur. Cedvellerin askıdan kaldırıldığı müddet zarfında en fazla Beyoğlu ve Bakırköy mntakaları intihap hey'etlerine müracaat vaki olmuştur. Beyoğlunda vaki müracaat ve itirazların adedi yetmiş beş kadim, yüz kırk altı erkek olmak üzere 225, Bakırköyünde ise doksanı kadın, yüz kırk altı erkek olmak üzere 211 dir. Eminönünde 150, Büyükdada 100 kadar müracaat olmuştur.

Diğer kazalardaki müracaatlar da azami yüz kadardır. Yanlışlıkla unutuldukları anlaşılın bu zevatın hepsi de cedvellere ithal olmuştur. Yarından itibaren 5 Teşrinievvelde ait hazırlıklar başlayacaktır. İntihabın çabuk veya geç bitmesi halkın rey vermek hususunda göstereceği isticalin derecesine bağlıdır. 5 Teşrinievvelden itibaren bir hafta zarfında kazaların mntakalarını mntahipler tamamile veya hiç olmazsa nisfından bir fazlası reylerini verecek olursa intihabın arkası alınmış olacaktır.

Aksi takdirde mühlet bir hafta daha temdit olunacaktır. Maamafih 20 Teşrinievvelde her tarafta intihap bitmiş olacaktır.

İntihap işleri hakkında mntakası dahilinde tetkikatta bulunmak üzere Edirne ve Trakya'ya gitmiş olan halk fırkası müfettişi Hakkı Şinasi Paşa dün şehrimize gelmiştir.

Bir tekzip
Kemerburgaz belediye intihabı hakkında da Petnahor başmuallimi Bayram Şadi B. tarafından dün şu mektubu aldık:

23 tarihli Yarın gazetesinde "Gayretkes bir adam, serlevhası altında benim hakkımdaki bazı isatları okudum. Ben mezkûr gazetenin yazdığı gibi muallimim. Her vatandaş gibi benim de kanaati siyasiyem vardır. Fakat hiç bir teşekkül ve fırka lehine propaganda yapmadım. Resmî vazife buna mânidir. Asıl gayretkeşlik Serbest fırka propagandası yapabilmek için memleketin bir muallimini ve muallimlik mesleğini küçük gören Yarın gazetesine radicidir.

Petnahor başmuallimi Bayram Şadi

Vilâyette

Orduya teşekkür

Meclisin kararı köylere kadar tamim olundu

Şark havalisinde hariçten müselhan tecavüz ederek halkı kıyama teşvik eden asilerin tenkil ve imhasında büyük muvafakiyetleri görülen kıymetli kumandanlarla zabıt asker, jandar ma, memurları ve halkın kahramanlığına karşı B. M. Meclisinin teşekkür kararı dün Vilâyete gelmiştir. Köylere kadar tamim olunacaktır.

Bir komiser muavini hakkında tetkikat

Mülkiye müfettişlerinden Hacı Hüsnü Bey yeni bir Polis tahkikatına daha vaziyet etmiştir. Hakkında tahkikat yapılan memur Dördüncü şube komiser muavini İhsan efendidir.

Mumaileh hakkında bir madamın vaki olan müracaatı üzerine tahkikata başlanmıştır.

Tahkikat neticesinde İhsan Ef. hakkında icap eden karar verilecektir.

M.Mahkeme

Türk - İtalya mahkemesi bir ay sonra kapanıyor

Umumî ajan Emin Ali B. in beyanati

Hariciye Vekâleti tarafından vaki bir davet üzerine geçenler de Ankaraya giden muhtelit hakem mahkemeleri umumî ajanı Emin Ali Bey dün şehrimize gelmiştir.

Ankarada, bilhassa bu mahkemelerden çıkan hükümlerin tenfizi meselesi ile meşgul olan Emin Ali Bey bir muharririmize demiştir ki:

— Ankarada muhtelit mahkemelere ait işler için Hariciye Vekâletinde teşkil edilen komisyonunda hazır bulundum.

Komisyon işlerin tesrii için lazım gelen mukarreratı itihaz etmiştir.

Türk — İtalyan mahkemesinin vazifesi bitmek üzeredir. Fevkalâde bir mâni zuhur etmediği takdirde bu mahkeme Teşrinisi nihayetinde mesaisini ikmal edecektir. Bu, muhtelit mahkemeler tarihinde ilk hâdisidir. Çünkü daha evvel teşekkül eden muhtelit mahkemeler arasında bile işini bitiren yoktur.

İngiliz mahkemesinde henüz derdesti rüyet bazı mesail vardır. Gelecek sene ortalarında bunlar da hitam bulacaktır.

Belçika mahkemesi daha yeni faaliyete başlamıştır. Fakat işleri az olduğu için azami bir buçuk sene zarfında vazifelerini ikmal edecektir.

Fransız mahkemesi faaliyetinin de yakında hitam bulacağını tahmin ediyorum.

Romen mahkemesi filen mülğadır. Zira Romen hükümeti muayyen bir tarihten sonra masarifi müşterekeye iştirak etmeyeceğini ve hakem bulundurma yacağını bildirmiş, hükümetimiz de buna itiraz etmemiştir.

En fazla işi olan mahkeme (Türk — Yunan) mahkemesidir. Maamafih son mübadele itilâfnamesi bilhassa mübaddil mntakası haricinde kalan yerlerdeki Yunan emlakinin idadesi vucubunu Türkiye hükümetinden refetmiş olduğundan ikame edilmiş davaların yarısına yakını kısmı kendiliğinden sükut edeceği tabiidir.

Şimdi bu mahkemede mukavele ihtilâfları, menkulâtın idadesi ve ahten merdut olan bir takım tazminat talepleri kalmıştır.

Bu tazminat meselesinde evvelce Türk tezi kabul edilmiş olduğu için bu hususta vaki bütün davaların hükümetimiz lehine neticeleneceği şüphesizdir.

Yunan mahkemesi de nihayet iki buçuk seneye kadar mesaisini bitecek ve bu suretle memleketimizde muhtelit mahkemeler devri tamamen hitam bulmuş olacaktır.

Limani şirketinin istikrazı

Limani şirketi müdürü Hamdi B. Ankarada bulunmaktadı.

Verilen malumata göre Hamdi B. şirketin sermayesini tezyit için alâkadar makamatla temas etmektedir.

Limani şirketi istikraz yaptıktan sonra yeniden tesisata girişecek, elindeki vesaiti yenileştirecektir. Bu hususta yapılan proje iktisat vekâleti deniz müşavirliği tarafından tetkik edilmektedir. Vekâlet yalnız şirketlerin masarifi bütçesine itiraz etmiştir. Bu cihet tekrar tetkik edildikten sonra vekâlet stikraz işinde şirkete yardım edecektir.

Kambiyo Borsası

İstanbul limanı inhisarı şirketi heyeti umumiyesi dün bir içtimaı yapmıştır.

Bu içtimaı ruznamesinin birinci maddesini şirketin ünvanı resmîsinin tahmil ve tahliye şirketine tahvil ikincimaddesinde şirket sermayesinin 500,000 liranın 1,000,000 liraya tahvili teşkil ediyordu.

Usulen hafi olan bu içtimaı hayli minakışalı ve gürültülü olduğu tahmin edilmektedir. Bu minakışalar ve müzakere neticesinde bu maddeler reddedilmiştir. Sonra azadan bir kısmının telkifi üzerine şirketin istikbal üzerinde çok mühim tesirler yapacak olan bu tadil teklifinin başka bir zaman da ve şirket müdürü Hamdi B. in Ankaradan avdetinden sonra yapılacak olan fevkalâde bir içtimada müzakeresine karar verilmiştir. Bundan sonra yeni Meclise idare intihabatına başlanmıştır ve geçen seneki idare hey'eti aynen ipka edilerek içtimaı nihayet verilecektir.

Ekonomi

Dizbarko

Bir miktar daha tenzil edilecek

Tacirlerin şikâyetleri nazarıtibara alındı

Dizbarko ücretleri hakkında hükümetle temas etmek üzere Ankaraya gitmiş olan Liman şirketi müdürü Hamdi Bey bir kaç güne kadar şehrimize avdet edecektir.

Aldığımız malumata nazaran dizbarko ücretleri hakkında yapılan şikâyetler nazarı dikkate alınarak bir miktar tenzil ve resmî tarzı cibayeti tadil edilecektir.

Maamafih hakiki vaziyet Hamdi B. in Ankaradan avdetinden sonra anlaşılacaktır.

Borsa fiatleri

Dün borsada İngiliz lirası 1030 kuruşta açılmış ve bir aralık 1030 kuruş on paraya kadar yükseldikten sonra gene 1030 kuruşta kapanmıştır.

Liret 9,02, Altın 926 kuruşta muamele görmüştür.

Türk - Alman ticaret muahedesi

Yeni Türk Alman Ticaret muahedesi dün gece yarısından itibaren mevki meriyete girmiş tir.

Yeni muahede Türk Alman ticaretini daha ziyade takviye edilebilecek bir şekildedir.

Bir İspanyol şirketinin müracaatı

Merkezi Barslonda olan bir müessesesi Ticaret odasına müracaatla Türkiyenin mühim ticaret eşyasına mahreç bulabileceğini bildirmiş ve ihracat tacirlerimizin adreslerini istemiştir.

Limani şirketinin istikrazı

Limani şirketi müdürü Hamdi B. Ankarada bulunmaktadı. Verilen malumata göre Hamdi B. şirketin sermayesini tezyit için alâkadar makamatla temas etmektedir.

Limani şirketi istikraz yaptıktan sonra yeniden tesisata girişecek, elindeki vesaiti yenileştirecektir. Bu hususta yapılan proje iktisat vekâleti deniz müşavirliği tarafından tetkik edilmektedir. Vekâlet yalnız şirketlerin masarifi bütçesine itiraz etmiştir. Bu cihet tekrar tetkik edildikten sonra vekâlet stikraz işinde şirkete yardım edecektir.

Kambiyo Borsası

İsterlin	1030—	Lira	65 —,30
Dolar	0,47 —,25	Silng	3 35,—
Frank	12 00,02	Mark	1 98,25
Liret	9 20,00	Ley	79 —,20
Drahmi	36 —,49	Dinar	26 —,68
Frank	2 43,75	Koron	15 —,95

Limani şirketi heyeti umumiyesi toplandı

Şirket sermayesinin bir milyon liraya iblâğı kabul edilmedi

Ünvan tahvili de Hamdi B. in Ankaradan avdetine talik edildi

İstanbul limanı inhisarı şirketi heyeti umumiyesi dün bir içtimaı yapmıştır.

Bu içtimaı ruznamesinin birinci maddesini şirketin ünvan

Milliyet

Asrın umdesi "Milliyet" tir.

26 EYLÜL 1930

IDAREHANE — Ankara caddesi
No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.Telefon numaraları:
İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için Haric için
3 aylığı	400 kuruş 800 kuruş
6 "	750 " 1400 "
12 "	1400 " 2700 "

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş
tur. Gazete ve matbaaya ait işler
için müdiriyyete müracaat edilir.Gazetemiz ilanların mes'uliyetini
kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün hararet en çok 20 en az
16 derece idi. Bu gün hava kapalı
olacak rüzgâr povraz esecektir.İsterse Debreli
olsun

Tramvayda bir müşahede:

Köprü ile münasebettar bir isim taşıyan münevver bir zat iki gün evvel tramvay kadımlara alt ön koltuklarından birine oturur. Tramvay boş iken kimsesizdir ama biraz sonra yolcular dolunca bir takım kadımlar ayakta kalıyor... Biletçi bu vaziyet karşısında bu zatın kulağına:

— Beyfendi burası kadımlara aittir.. demiş, o da başını sallıya rak:

— Evet, biliyorum... cevabını vermiş, amma yerinden kıpırdamamış... Yolcu bindikçe vaziyet sıkışmış.. Biletçi tekrar bu zatın yanına giderek tam önünde camda yapışık olan bir tebliği gösterdi. Bu zat yüksek sesle okudu:

— Arabaların iki ön sıralarını erkekler işgal edebilirlerse de.. Ve orada kesti. Biletçi ısrar etti:

— Alt tarafını okusana Beyim..

— Alt tarafı ne me lâzım, Mekke hafız olacak değişim ya!

— İyi amma, kadımlar? ...

— E, artık müsavıyız... Ne farkımız var.. Buna rağmen arabadaki "Efkârı umumiye" bu yolcu aleyhine ve yolcu hemşireler lehine kızışıyordu. Nihayet yolculardan biri biletçiye hitaben:

— Baksana oğlum! Söyle o Beye de yerini kadımlara versin!

— Söyledim, amma aldırımıyor.

Bu esnada yolculardan biri ilk söz söylemeye dedi ki:

— Efendi o zat köprülü Nihat Beydir.

— İsterse Debreli Hasan Bey olsun, bana ne!

Ve bu münakaşa uzamak istidamda iken bu zat kalktı ve tramvaydan indi. Tam tramvay istasyonundan ayrılırken sahanlık taki bir bıçkın işitilecek kadar

Politika

Haftalık icmal

***

Tahmin edildiği gibi, Briand'ın Avrupa Birliği projesi Cemiyeti Akvamın sinesine gömüldü. Cenevrede Cemiyeti Akvam teşkilâtından ayrı ve yalnız Avrupa devletlerinin toplanmasından ibaret olan ilk icimada meselenin Cemiyeti Akvam heyeti umumiyesine havalesine karar verilmişti. Hey'eti umumiye işe vaz'ı yet etti ve bu da derhal üstünden atarak hususî bir komisyonu havale etti. Binaenaleyh Briand'ın Avrupa Birliği hakkındaki debdebe ve tantanalı projesi debdebe ve tantanasını kaybederek meselâ tahdidi teslihat meselesi veyahut Cemiyeti Akvamın meşgul olduğu bir çok işler gibi ruznameye dahil bir mesele haline girdi. Bundan böyle Briand projesi efkârı umumiyye Cemiyeti Akvamın diğer demirbaş meseleleri gibi zaman zaman işgal edecek ve uzun müddet te unutulacaktır.

Yalnız hey'eti umumiye meseleyi komisyona havale ederken, bizi de alâkadar eden sayı dikkat bir kayıt vazetmiştir. Malûmdur ki Briand, Cemiyeti Akvama dahil olmadığımız için bizi ve Rusyayı birliğe davet etmemiştir. Amerika da Avrupa devleti olmadığı için tabiatî le bu birliğe dahil olamazdı. Cemiyeti Akvam havale kararında "gayeye vâsil olmak için icabında cemiyete dahil olmanın Avrupalı ve cemiyete dahil Avrupalı olmayan devletler", ile teşriki mesai edilebileceğini bildirmektedir.

Bu kayıttan anlaşılıyor ki Cemiyeti Akvam bazı hususlarda Türkiye, Rusya ve Amerika ile de teşriki mesaiye taraftardır.

***

Hey'eti umumiye bir defa Briand'ın müz'ic projesini ber taraf ettikten sonra celsenin Rutin işlerle meşgul olmağa başladı. Bunlar arasında evvelce de izah ettiğimiz gibi inihâl eden üç meclis azalığı için yeni aza intihabı vardı. İntihabta evvelce kararlaştırılan programa göre cereyan etti ve bekle-nilen neticeyi verdi. Meclisin yeni muvakkat azalıklarına intihab edilen devletler şunlardır:

Guatemala, Norveç, İrlanda. Guatemala 41 rey almıştır. Norveç 38 ve İrlanda da 36 şar rey almışlardır. Bunlara en yakın rey alan devlet, 33 rey ile Porte kiz olmuştur. Yunanistan da namzetliğini koymuş ise de intihabta başlamazdan evvel, geri çekilmiştir. Filhakika bu sünunlarda her vesile ile izah ettiğimiz gibi Cemiyeti Akvam meclisinin azalıkları daima büyük devletler arasında kararlaştırılır. İntihabat merasimden ibaret kalmır. Binaenaleyh alâkadar devletlerin tasvibine mazhar olamadıkça Yunanistanın namzet-

cehren:

— Vay ilmine lâvanta serptğim! dedi. Hep gülüşüldü. Nes'eli bir yolculuk oldu.

FELEK

liğinde ısrar etmesinin mânası yoktur. Gariptir ki bu vaziyet-ten en ziyade müsteki olan iki devlet Norveç ile İrlanda idi. Hatırlardır ki bu iki devletin murahasaları, bir kaç sene evvel, intihabat yerine azalıkların büyük devletler tarafından taksimine karşı protesto etmişlerdi. Şimdi itiraz ettikleri aynı yollar ve hususî anlaşmalar ile bizzat kendileri intihab edilmişlerdir.

***

Alman intihabatının neticesi herkesi gafil avladı. Bunun şümul ve ehemmiyetini anlayabilmek için eski Meclisteki vaziyet ile şimdiki vaziyet arasında bir mukayese yapmak lâzım gibidir. Sosyal demokratlar on azalığa kaybetmişlerdir. Yani 153 den 143 e imişlerdir. Diğer taraftan Her Hitler'in millî sosyalistleri 12 den 107 ye çıkmışlardır. Komünistler de 56 dan 76 ya çıkmışlardır. İntihabatın iki büyük sürprizi de Hitler ile komünistlerin muvaffakiyetleridir. Çentrum yani katolik fırka 63 ten 68 e çıkmıştır. Milliyetperverler 73 ten 47 ye imişlerdir. Halk fırkası 45 ten 29 a imişlerdir. İktisat fırkası eskisi gibi 23 azalığı muhafaza edebilmiştir. Diğer fırkalar da üçer beşer kaybetmişlerdir. Bu vaziyetin hülâsası şudur ki: Vasat fırkalar kaybetmiş, müfrit fırkalar kazanmıştır.

Alman intihabatının mühim dahili ve harici tesirleri olmasın tabiidir. Bu şerait altında şimdiki hükümet tutunamayacağı gibi, vasat fırkalara istinat eden hiç bir mutedil hükümet teşekkül edemez. Alman Başvekil Brüning, kabinesinin mukadderatını Reichstag'a terketme karar vermiştir. Bu şerait altında Almanyada parlamenterizm bile tehlikede olduğunu itiraf etmek lâzımdır.

Almanyanın haricî siyaseti üzerine yapacağı akisler gelince; intihabatın neticesinden şunu anlamak lâzımdır ki, Alman milleti Versay muahedesi-ni kabul etmiş değildir. Hitler'in intihabatta bu kadar muvaffakiyet kazanan fırkasının belli başlı bir programı bile yoktur. Hitler, intihabatta Almanyayı muahede kayıtlarından kurtara cağı, ecnebi ve bilhassa Muse-yi nüfuzundan kurtaracağını vadederek kazanmıştır. Komünistler de muvaffakiyetlerini büyük mikyasta muahede aleyhindeki propagandalarına med yundurlar. İntihabatta "muahede-i istemeyiz," diye bağırarak iki fırka en çok muvaffakiyet kazanan bu fırkalardır.

Tabiidir ki muahede beynelmilel taahhüttür. Her hangi intihabatın neticesi ile beynelmilel bir muahedenin ahkâmı değişmez. Fakat nihayet müstakbel Alman hükümeti de Alman milletinin muahedeye karşı temayülâtını nazarı itibara almağa ve harekati ona göre tetkik etmeğe mecburdur. İşte intihabatın neticesi bize istikbalde takip edilecek istikamet hakkında bir fikir vermesi

Bu kadını takipten vaz geçiniz! — Fransızcadan —

Yirmi beş yaşında, yakışıklı bir delikanlı kendini ne kadar mes'ut sayar değil mi?..

Serveti de olduktan sonra böyle bir genç için her yer açıktır. İşte bu hikâyenin kahramanı olan genç te böyle idi.

Gittiği yerlerde bir çok kadının takdirini, bir çok erkeğin de hasedini celbediyordu. Fakat genç delikanlı için son zamanlarda asıl mühim olan mesele bu değildi. Geçenlerde tanıştığı bir kadın, otuz beş yaşlarında olmasına rağmen çok güzel, genç görünen bir kadın bütün diğer kadınlardan daha ziyade onun nazarı dikkatini celbetmiş, onu düşündürmüştü.

Kendi kendine:
— Yoksa bu kadını sevmeye mi başladım?.. dedi.

Bundan sonra daha bir çok vesileler, bahaneler oldu. Güzel kadını gördü. Ona dair malûmat topladı. Kadının kocası kendinden yaşlı idi. Fakat kadının zengin bir aşığı vardı ki bu büyük bir fabrikası olan zengin bir adamdı. Lâkin bu adam daha yaşlı idi.

Senelerdenberi kadını sevdiği anlaşılıyordu. Bunlar birbirlerinden hiç ayrılmayan üç kişilik bir aile halini almışlardı!..

Delikanlı bu malûmatı aldıktan sonra düşündü:

— Her halde bu güzel kadın birisi kocası, birisi aşığı olan şu iki yaşlı adamın arasında yaşamaktan bıkmıştır. O halde güzel kadının kalbini kazanmak kolay olacaktır.

Bu hakikat ona kolay görünüyordu. Fakat eğer netice bütün arzu ve tahminine rağmen büsbütün aksi çıkarsa ne olacaktı? Böyle olursa artık ısrara mahal görmüyordu. O kadını kendisine başka bir aşık alıyacak!

Delikanlı daha ilk teşebbüslerinin güzel kadını inat ve mukavemetle karşılaştı. O da ısrarla onu her tarafa takip etmeğe başladı. Oyle ki artık birbirlerini görmeden olmuyorlardı. Fakat kadın hâlâ inat ediyordu. Delikanlı müşkülâtı bir türlü ortadan kaldıramadı. Kadın pek cazip, şuh bir kadındı. Kendisinin bu kadar ısrarla takip edildiğini gördükçe hem delikanlıyı ümide düşürür, ona cesaret verir gibi bir vaziyet almış, hem de bir türlü inatından vaz geçmiyordu.

Delikanlı şimdiye kadar hep gençliğine, güzelliğine mağrur olmuş, kadınlara karşı bir az da istihfafenbenzer bir his besliyordu. Halbuki bu kadınlara hiç te böyle olmuyordu. Buna kendisi de şaşıyordu. Birlikte gezmeye gitmek teklifinde bulundu; kadın bunu kat'iyen reddet-

dolayısıyla sayanı dikkattir. Alman intihabatının akisleri Macaristanda da hissedilmiştir. Herhalde öyle görünüyorki Avrupa yakın istikbalde muahedeleri tadil meselesini ister istemez daha fazla meşgul olmağa başlayacaktır.

A. Ş.

tiği gibi kocası bulunmadığı zaman onun ziyaretini de kabul etmiyordu. Fakat herkesin yanında delikanlıya karşı aldığı vaziyet o kadar cesaret verici idi ki genç adam bu kadını muammasını bir türlü halledemiyordu.

Bir gece bir yerde verilen balodan çıkarken delikanlı hiç beklemediği bir hâdisе karşısında kaldı.

Kadının aşığı kendini takip etmiş ve:

— Size bir şey söyleyeceğim.. Diyerek söze başlamış ve onun hayreti karşısında:

Evet, size söylüyorum, demişti. Sonra ihtiyar aşık gayet kat'i bir surette:

— Size tavsiyem: Bu kadından vaz geçiniz!.. Kocası son derece kıskançtır. Kadın da kocasına çok sadıktır. Eğer bir şey olursa dikkat ediniz delikanlı ki sizin kafanız karabılır!..

— Siz bunu kimin tarafından aldığınız salâhiyetle söylüyorsunuz?..

— Bizzat o kadından aldığım salâhiyetle!

— Siz onun nesi oluyorsunuz?..

— Eski, samimi bir dostul.

— Anladım, samimi dost!..

— Hayır, öyle mânâlı söz söylemeyiniz! Herkesin zannı hilâfına ben bu ailenin pek samimi bir dostuyum. Kadın sizin zannedemediğiniz derecede kocasına sadıktır. Maamafih, siz ne dersiniz diyiniz, bugün bilmeniz lâzım olan şey kocasının pek kıskanç olmasındır. Bu hile başınıza bir felâket gelebilir!..

İhtiyar zengin fazla bir şey söylemedi, çekildi. Fakat bunun kuru bir tehdit olmadığını anlıyordu. Evet, artık bu kadını beyhude yere takip etmekten vaz geçmek lâzım geliyordu. Fakat şunu halledemiyordu: Bu teşebbüsü kıskanç ve ihtiyar aşık mı yapıyor, yoksa hakikat bunu yaptıran o kadın mı idi?..

Yeni neşriyat

Son Maçta

Fenerin galibiyet golünü sinamada görmek ister misiniz.

Dün çıkan TÜRKSPOR'u almış. Sinema ile alınmış 16 resimden mükrekkep bir film seyredeceksiniz.

Mevludu şerif kıraati

Mülga harbiye nezareti ikraz ve istikraz komisyonu reisi binbaşı merhum Tal'at Beyin refikası ve Efdal Beyin valdesi merhume Nadire Hanımın ruhuna ithaf edilmek üzere 26 eylül 1930 tarihine müsadif cuma günü öğle namazını müteakiben mevludu şerif kıraat ettireceğinden muhalefhanın meclubu fazail ülviyesi bulunan zavatin Arnavutköy camiini teşrifleri rica olunur.

SİNEMALAR

Haftanın en büyük muvaffakiyeti
OPERA SİNEMASINDA

gösterilmekte olan
LEONCE PERRET'in Fransızca sözlü ve şarkılı eseri

ikimiz yalnızken

filmidir.
ANDRE ROANNE ve ALICE ROBERT
ciddet temayüz etmişlerdir,
(ALICE ROBERT) in yuvasını rakibesinin pençesinden kurtarıldıktan sonra tağannı ettiği güzel ve müessir şarkı, temaşakıranı sevinçten ağlatmaktadır.

Gayet eğlenceli komik, sesli resimler. FLIG ve FROG orkestra şeffih Halihazır sözlü dünya havadisleri sayanı temaşadır.

Bugün ELHAMRA Sinemasında

CLARA BOV tarafından temsil edilen

CANBAZLAR ARASINDA

Sesli ve sözlü film. At canbazhanelerinde yaşanan hayatı muşavverdir.

İlaveten: FOX NEWS halihazır dünya havadisleri ile sesli ve şarkılı varyete.

Hamiş: Bugün saat 10,45 de tenzili fiatla matine

TAKSİM BAĞÇESİ

Bugün, hava müsait olduğu takdirde

VARYETE PROGRAMI İLE

Büyükmatine

Edirne Vilâyetinden:

Keşan-İpsala yolu silindirağ ameliyatı ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile münakaşaya çıkarılmıştır. 8-10-930 cumartesi günü ihalesi yapılacakından taliplerin encümeni vilâyete gelmeleri ilân olunur.

Şürayıdevlet Reisliğinden:

Şürayıdevlette teadül kanununun 10 uncu derecesine dahil üç mülâzımlık münhalidir.

İşbu dereceye tayin edilebilmek için mektebi Ali me'zunu olmakla beraber garp lisanlarından birine vâkıf olmak lâzımdır. Aynı zamanda taliplerin otuz yaşını müteceviz olmamaları şarttır. Bu şeraiti halz olanlar arasında teşrinievvelin 20 inci pazartesi günü saat 14 de Ankarada Şürayıdevlet dairesinde müsabaka imtihanı yapılacaktır. Talip planların mezkûr tarihe kadar memurin kanununun dördüncü maddesinde yazılı vesikaları hamilen bir arzuhal ile Şürayıdevlet baş kâtipliğine müracaat etmeleri ilân edilir.

Manisa vilâyetinden:

Manisa'da mevcut keşif ve projeleri dairesinde inşa edilecek Vali konağı inşaatı 26368 lira 76 kuruş bedelli heşif üzerinler Teşrinievvelin 18 inci cumartesi günü saat 11 e kadar müddetle ve kapalı zarf usulü ile münakaşaya konulmuştur. Proje ve keşif e-rakını görmek ve daha ziyade tafsilât almak isteyenlerin Manisa Vilâyetine müracaatları ilân olunur.

Tahlisiye umum müdürlüğünden:

Anadolu tahlisiye mintakasının Karaburun ve havalisindeki tahlisiye binalarının bazılarının tamiri ve bazılarının dahi tecciden inşası mukarrer bulunmasına binaen yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile münakaşaya vaz edilmiştir. Mezkûr binaların ihalesi 12 teşrinievvel 930 pazar günü saat 14 de icra kılınacağından taliplerin bu bapta keşifname ile şeraiti fenniye listelerini görmek üzere Galata'da rıhtım caddesindeki idareci merkeziyeye müracaatları,

"Milliyet, in edebî romanı: 78

BAĞÇEMDE BİR GÜL AÇTI

kenden nereye gitmişti? Hürrem Hakkı, neye hâlâ köşke gelmişti?

Rasih Nevres, bir muammadan kurtulayım diye çırpınırken daha içinden çıkılmaz, daha karışık, daha karanlık bir uçuruma düşmüştü.

Ferhundenin göndereceği kâğıdı beklemek mecburiyetinde idi. Odasına çıktı.

Yazı yazmak istedi, sıkıldı; okumayı tecrübe etti, sayfanın yarısına gelmeden yoruldu, kiti-tabı fırlattı, attı.

mektup getiren oldu mu? Emine, gözlerini süzerek bak-tı:

— Hayır, küçükbey.

Rasih Nevres, odadan çıkarken, Emine usulca yaklaştı:

— Şayet getirirlerse, amca-nızla konuşurken haber veriyim mi?

— Beis yok, getir.

Rasih Nevres, merdivenleri dörder dörder indi. Hürrem Hakkı, elinde yarı yanmış bir sigar, sofadaki koltuğa gömül-müş, gözleri kapalı, uyuyor gib-i oturuyordu. Rasih Nevresin ayak seslerinden uyanmıştı:

— Beybaban sokağa çıkmış.

— Evet. Siz tesadüf etmediniz mi?

— Hayır. Ben, senden ayrıldıktan sonra bir traşçı yolumu kesti, yakamı kurtarmıyca kadar akla karayı seçtim.

— Ben, babama rasgeldiğimi-

ret ettim. Sen, ne dersin? — Artık bir şey düşünmiyorum.

Amca ile yeğen karşı karşıya oturmuşlar, konuşmadan birbirlerine bakıyorlardı. Hürrem Hakkı Bey, ellerini dizinde kilitledi. Yorgun bir sesle süktü-bodzu:

— Bekliyeceğiz.

Rasih Nevres, sokak kapısını gözetliyordu. Birden fırlayıp kalktı.

Hürrem hakkı da olduğu yerde sıçramıştı:

— Ne var? Baban mı geliyor? — Hayır.. Ferhundenin hizmetçisi geliyor.

— Alâ.. Alâ..

Rasih Nevres, bahçeye giren hizmetçi kızın elinden kâğıdı aldı. Kız, soruyordu:

— Cevap verecek misiniz?..

— İcap ederse ben gönderi-

hanım sor, dedi de..

Rasih Nevres, kâğıdı açmıştı, göz geçirdi, ancasının yanına gitti.

Hürrem Hakkı, merak içindeydi:

— Ne yazıyor?

Rasih Nevres, eski yerine oturdu, okumağa başladı:

— "Rasih; Belmayı gördüm. Gece evde imiş. Misafirleri de varmış. Benim ne maksatla sorduğumu hissetmedi. Tabii ben de azamî ihtiyatla konuşum. Öğleden sonra size geleceğiz. Ben, onu açarım. Mesele halledilmiş olur. Sen hiç merak etme. Yalnız, Beybaban'ın yanından benim vaziyetimi biraz nahoş olacak. Utanacağım Rasih. Ben bu işkenceye yalnız senin hatırım için tahammül edebileceğim.."

Hürrem Hakkı, Rasih Nevresin okumasına mâni oldu:

— Haber, fena değil.. Siz ne fikirdesiniz?..

— Mükemmel.. Tehlikeyi at-

— "Fakat pişman değilim; hatta memnunum. Senin huzurun, benim huzurum demektir.."

Hürrem Hakkı, tekrar araya girdi:

— Enfes.. cidden enfes!

— "Beybabanı gördün mü? Ne oldu erak ediyorum. Bana muhakkak cevap ver.."

Rasih Nevres, okuyacaktı. Birden durdu, yutkundu. Hürrem Hakkı, elle işaret etti, güldü:

— Kâfi.. okuma.. mahrem taraflarını bırak..

— Yok, mahrem değil..

— Tabiidir, efendim. Halden bilirim.

— Mersi..

Rasih Nevres, kâğıdı cebine koydu:

— Haber, fena değil.. Siz ne fikirdesiniz?..

— Mükemmel.. Tehlikeyi at-

— Kismen diyelim, Bakalım Beybabamda ne havadis var?..

Hürrem Hakkı, omuz silkti:

— Tehlikeden büyüğünü e-vuşturduk; sen beni dinle.

— İnşallah!

— Amma, müvesvis çocuk-sun!

— Biz, gene uyanık bulun-

lim.

— Şüphesiz..

Rasih Nevresin gözü gene kapıda idi:

— Beybabam nerde kaldı? Manak düşeceğimi ve babamın kızımıyacağımı bilsem, çıkıp arayacığım.

— Hayır, hayır bekliliyim Emine kapının önünde gör-rünmüştü. Hürrem Hakkı sor-du:

— Ne var kızım?..

— Büyükbey, bahçenin önünde birile konuşuyorlar.

Rasih Nevres herşeyi...

SİNEMA TALEMİ

Özel Leila Hayamsın son bir resmi

Hıftanın filmleri

Elhamra

Canbazlar arasında

İngilizce sözlü film - Artistler:
Clara Bovv, Richard Arlen

Güzel Clara Bovv ile yakışıklı Richard Arlen'in çevirdikleri bu sözlü film bir cambazane hayatını tasvir etmektedir.

Brock cambazhanesi yıldızlarından Larry Lee, arkadaşı Zara'nın başkandır. Fakat, Zara İtalyan Tony'nin sevgilisidir. Ehemmiyetsiz sanatçılardan küçük Pat ta Larry'yi sever.

Bir gün Pat, Zara ile Tony arasında olan münasebeti Larry'ye tam tehlikeli bir numara yapacağı esnada haber veriyor, ve Zara' da Larry de teessürlerinden aşağıya düşerek tehlikeli surette yaralanıyor. Hastanede iyi olduktan sonra kendini içkiye veren Larry Pat'ın ısrarı üzerine tekrar işinin başına avdet eder.

Fakat bu sefer de Zaranın orada bulunduğu haber alan Larry direktörü tekrar Zarayı vazifeye almağa icbar ediyor. Çünkü Zaranın Tony ile evlendiğinden Larry'nin haberi yoktur. Bir vesile ile bu vaziyeti haber alan Larry kendini tekrar içkiye veriyor, ve tam sirkın dolmuş olduğu bir akşam numarasına çıkacağı esnada sızıyor. Larry'nin bir daha avdet etmek üzere tardedileceğine kani bulunan Pat kudredahilinde olmanın Larry numaralarını yapmayı göze alarak bütün tehlikeye karşı bunu yapıyor ve Larry'nin hem şerefini hem hayatını kurtarıncaya Pat'ın kendine karşı olan büyük aşkına lakayt kalamıyan Larry kızla evleniyor.

Opera

İkimiz yalnızken

Fransızca sözlü film - Oyuncular: Alice Roberte, Andre Roanne, Maur'ce de Canonge

Mem. Huguetta Garmir'nin bir romanından alınmış olan bu film Fransız sanatçılarından oynanmıştır. Mevzuu: İstikbali parlak genç muharrir, Piyer Daltur, ile güzel yetim Liz ta-

nişiyor, seviyor ve evleniyorlar.

Fakat bir akşam. Helen Devries bu mes'ut çiftin karşısına çıkıyor. Bu kadın bir artisttir. Piyer kendisini bir suvarede tanyor ve derhal onu seviyor. Genç artist te Piyere lakayt kalamıyor ve aralarında derin bir muhabbet başlıyor.

Liz, işin farkına vararak artık saadetinin yıkıldığını görüyor ve kocasından acıklı bir mükâlemeden sonra ayrılıyor.

Üç ay sonra genç kadın hastalanıyor, gelen doktor kendisini teselli ve tebrik ediyor. Çünkü Liz hamile-

Paramount sanatçılarından şirin Lillian Roth

dir. Sevincinden çılgın gibi, Liz, artık olan randevusuna yetişmek üzere ismokinini giymekle meşgul buluyor. Ertesi günü gazeteler bir genç ka-

"Yeşil hayal, filminden

dım iz bırakmadan kaybolduğunu yalnız mantosu ile ithafı, bir kitaptan başka bir şeyi bulunmadığını yazıyorlar.

Piyer bunu okuyunca derhal kızın amcasının evine koşarak bütün kabahatlerini itiraf ediyor ve af dileniyor.

Piyer bunları söylerken içeriki odadan Liz çıkıyor ve birbirine sarılıyorlar.

Melekte

Yeşil hayal

Fransızca sözlü film - Vazı sahne: Jeacguis Feyder-Artistler: Andre Luguet, Georges Davis, Georges Renavant, Jetta Goudal. V.S.

Parisin (Comédie Française) ismi verilen resmi tiyatrosunun moruf sanatçılarından Andre Luguet — ki iki üç sene evvel bir Fransız trupu ile İstanbul'a gelmişti — geçen sene Amerika'ya gitti ve orada bir takım filmler çevirmeye başladı. Bunlardan birincisi (Yeşil hayal) dir.

Metro firması hesabına Hollywood'ta çevrilen ilk Fransızca film olan (YEŞİL HAYAL) oyun ve ses itibarıyla mükemmeldir. Bilhassa musiki aksamı çok iyi tatbik edilmiştir. Artistler, fotograf ve sahne tertibatı kusursuzdur.

Film bir mirasçının babası tarafından başkaları hesabına vesayet ettiği serveti kurtarmak için isprizme ile cinayetler ika ettiğini göstermektedir.

İtalyada sinemacılık.

Son zamanlarda İtalyada yapılan tetkikat bu memleketin sinemacılığı hakkında mühim neticeler vermiştir.

İtalyada 3180 sinema salonu vardır.

Lombardiada 590, Piemontada 407, Veneti de 308 Emilide 296, Toscanada 288, Sicilyede 255 salon vardır.

Bir davet

İstanbul sinemalarına muharrir arkadaşların serbest dühulle rine karşı mevcut müşkülât hakkında görüşülmek üzere cumartesi günü saat 15,30 da Milliyet gazetesinin sinema muharriri nezdinde içtima edileceğinden sinema muharriri arkadaşların bu toplantıya gelmeleri temenni olunur.

Metro sanatçılarından Gertie Messinger ve David Iharpe

Dahiliye vekili Beyefendiye açık mektup

Pek muhterem Vekil Beyefendi; Çok mühim işlerle meşgul olduğunuz bir zamanda zâhiren hiç bir ehemmiyet arz etmeyen üçüncü derecede bir mesele hakkında sizi rahatsız ettiğimizi lütfen hoş görünüz.

930 haziranındanberi tatbik edilmekte olan hususi istihlak resmine ait kanun sinemalara beleş girilmesini menediyormuş. Biz bu ciheti münakaşa etmeyiz. Ancak kanunda bunun hiç bir istisnası muharrer olmadığı halde sonradan Defterdarlıkça bir memurin listesi tanzim edilerek gazetelere tebliğ olundu. Biz bunu da münakaşa etmeyiz. Lâ-

kin sinemalarda gazetecilerin hiç bir vazifesi olmadığına kani olmalı ki İstanbul defterdarlığı (zabta mensubu sıfatile) bir mahalle bekçisinin ücretsiz girmesine müsaade ettiği sinemalara gazetecilerin girmesine ruhsat vermiyor. Biz bunu da münakaşa etmiyecektik, eğer gazetelerimizde, sinema için hususi sayfalarımız, ve binaenaleyh karilerimize karşı vazifemiz olmasaydı.

Gazeteciler bu meselenin halli için müteaddit ve hususi aleni temennilerde bulundularsa da müsbet ve kat'i bir neticeye varamadılar.

Şimdi yeni mevsim başladı ve şehrin bir kaç sineması açıldı.

Matbuatın hizmet ve mecluriyetlerini pek iyi takdir kuyuracağımızdan emin olarak bu mektupla zatiâlinizi rahatsız ediyor ve gazetecilerin Çine kadar dünyanın her tarafında tenaşa yerlerine serbest girmelerinde dair olan hakkın kendilerine iadesini kemali hürmetle rica ederiz Beyefendi.

İstanbul matbuatı sinema muharrirleri

rice Chevalier ile beraber (Parisli Çapkın) isimdeki filmde rol alacaktır.

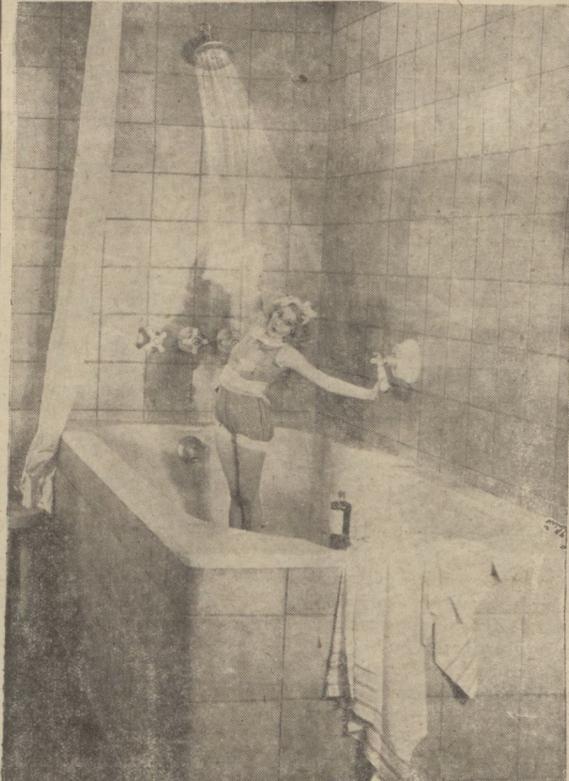
Bu hâdise büyük bir tesadüf eserdir. Parisli Çapkın filmini idare eden Ludurg Berger, filmde oynayacak bir aktris aramakta idi. Bir kaç kişi kendisine rol alan Frans Döyü tavsiye etmişse de bir türlü rejisör artistte güvenememişti.

O gün Stüdyonun lokantasında Bergerle beraber yemek yiyen Moris Şövalye Frans Döyü görmüş ve bir san'atkar Şövalyenin nazarı dikkatini celbetmişti.

Moris Şövalye, Bergeri göstererek film için lazım gelen artistin bu olduğunu söyledi.

Berger, bu aktrisin tecrübesizliğinden bahsetti isede, Moris Şövalye, kendisinin de ilk filmi ni çevirdiği zaman tecrübesiz olduğumu söyleyerek Bergeri razı etmiştir.

Aynı filmin Fransızca kısmında Frans Döyü'nün rolünü, Moris Şövalyenin karısı İvon Valtel alacaktır.

Temu 10. da duş altında

Maurice Chevalier ile kim oynayacak ?

Bundan iki ay evveline kadar Frances Dee birdenbire nazarı filmlerde figüranlık eden dikkati celbetmiş ve şimdi Maurice Chevalier ile kim oynayacak ?

"Canbazlar arasında", filminde Clara Bovv Richard Arlen

"Yeşil hayal, filminden

Mecliste çok hararetle bir celse

Biçki yurdu sergisi açıldı

(Baş Birinci sahife)
 rymeti tenakus ediyor ve para
 gittikçe azalıyor. Buna karşı
 imacak tedbirleri memleketin
 ktisadi, ziraî, ticarî, malî ihti-
 raçlarına göre tetkik etmek ve
 u zararlı halî bir intizama sok-
 mak lâzım idi. Bunun için mü-
 ahassislardan müteşekkil bir
 heyet topladık.

Tesbit edilen esaslar
 Tetkikat yaptırıldı tebarüz
 den sebepler neticesi olarak
 unları tesbit ettik: (İstiklâl za-
 rinden sonra türk toprakların-
 la istihsal kudreti çok azalmış-
 ı ihracat emtiası kalmamış, bu-
 na mukabil memleketin ithalât
 stokları da batmıştır. Harp,
 nemleketi nasıl bizi yeniden
 rapmağa mecbur edecek şekilde
 arap etmiş ise ithalât ihracat
 slerimizi de muvazenesi güç te-
 nin edilebilir bir hale getirmiş-
 ir.) Onun için biz yalnız gün-
 belik ihtiyaçlarımızı temin mec-
 uriyetinde değil aynı zamanda
 arbin mahvettiği istoku da te-
 âfi iztirahat idik. Memleket
 arp yangınından sonra imar e-
 ylecekti. Cumhuriyet yeni bir
 levlet kuruyordu. Burada ihti-
 raçları vardı imparatorluktan
 sonra onun çıkardığı evrakı nak-
 liyen bütün mes'uliyeti de
 millî hükûmete kalmıştı. Hüdud
 aricinde kalan imparatorluk
 paramın mukabilini ödemeğe
 necbur idik. Millî para bu amil-
 erle kıymetini kaybetmişti. Hü-
 sümet buna mukabil tedbir ola-
 rak şunları yaptı. Sanayi ve ik-
 sasat işlerine ait muhtelif hima-
 ye kanunları neşrettik. Bu ka-
 nunlarla biz ithalâtı azaltmağa
 ze ihracat işlerini teşvik etmeğe
 nüsait en iyi çareyi arayorduk.
 Onun için ithalât muamele ver-
 gisi devlete irat temin eden bir
 rekün değil, memlekette ithalât
 mkânını azaltan mâni bir ted-
 bir idi. Bu tedbirlerimiz geçen
 seneye kadar devam etti. Niha-
 yet anî bir vaziyet ile karşıla-
 şık:

Harici borçlar
 1 — Harici borçları ağır tak-
 sitlerini ödemek ve bunun içinde
 oldukça fazla döviz mübayaası et-
 nek mecburiyetinde idik.

2 — Tarife kanununu bir kır-
 ım tüccar anlamamıştı, piyasa-
 la ithalât eşyasına karşı büyük
 bir tehüm oldu, dört ayda mem-
 ekete vasatî (100) milyon lira-
 k ithalât emtiası girdi. Üçüncü
 ve mühim sebep olarak şunu ar-
 dedeyim efendiler. Propaganda,
 eci bir propaganda yapılıyordu.

Feci bir propaganda
 Türk hükûmeti diyorlardı
 paramın yarısını kesecek ve kry-
 metini yarıya indirecek, halkın
 paramını istikrar suretile elinden
 alacak, para kıymetini sifıra in-
 direcek sonra ne oldu efendiler?
 Manisa köylüleri İzmir'e gitti-
 er, ellerindeki parayı vermek
 e yerine İngiliz lirası almak ist-
 ediler ve türk parası kıymetini
 düşmesine bilmeden, isteme-
 den âmil oldular. Bu vaziyet kar-
 şısında hükûmet Büyük Meclise
 muracaat etti. Tedbirler arzetti,
 geçen senedenberi tatbik ettiğî-
 miz ve bugün neticesini âli hu-
 zurunuzda bahtiyarlıkla münâ-
 kaşa ettiğimiz bu tedbir türk pa-
 rasının kıymetini daha fazla az-
 altmağa mâni olan türk parası-
 nın kıymetini koruma kanunu
 idi. Kanun muvaffak oldu, o ka-
 dar muvaffak oldu ki bugün o
 kanunu tadil etmek için hükû-
 metiniz sizi fevkalâde içtimaa
 davet mecburiyetinde kaldı.
 Maliye vekili rakamlarla tesbit
 etti ve ilâve etti:

— "Tedbirlerimiz şimdiye ka-
 dar hep muvaffak neticeler ver-
 di, muvaffakiyet tedbirlerimiz-
 dedir. Kanun lâyhâsının talii de
 bu olacaktır." Meclis Maliye ve-
 kilini şiddetle ve takdirle alkış-
 ladı. Müteakiben Fethi B. kür-
 sıye geldi ve Maliye vekilinin
 nutkuna cevap vermek isteyiş
 Meclisteki tasvip havasını hiç
 bozmadı Meb'uslar müsterih
 kendisini dinlemeğe hazırlan-
 ıyorlardı. Fethi B. ne söyleyecek-
 ti tezi ne idi kendisi bunu söyle-
 anlattı.

Fethi Beyin nutku
 — Muhterem efendiler. Epey
 bir zamandanberi gayubet et-
 miş olduğum bu kürsüye bu de-
 fa bir mukabil fırkanın reisi sı-

fatile geldiğim zaman hükûme-
 tin umumî siyasetini ve bilhassa
 malî ve iktisadî siyasetini ten-
 kit etmek için söz söylemek ist-
 erdim. Fakat işidiyorum ki hü-
 kûmet, bu kanunu Meclisten çı-
 kardıktan sonra istifa etmek ni-
 yetindedir. Bugün veya yarın iş-
 iye edecek bir hükûmetin siya-
 setini tenkit etmekten ise yeni
 çehre ile gelecek bir hükûmetin
 programını dinlemeği ve şimdi-
 ye kadar takip edilen siyaseti
 nasıl tashih ettiğini, yoksa eskî-
 sinde devam mı edeceğini, yah-
 ut ne gibi sebeplerle istifa mec-
 buriyetinde kaldığını anlamayı
 tercih ederim. Binaenaleyh bu-
 günkü sözlerim yalnız müzakere
 edilecek kanuna ve dolayısıyla
 malî siyasetimize taallük ede-
 cektir.

Muhterem Başvekil, Meclisi
 fevkalâde içtimaa davet için ken-
 disinin gördüğü esbabı geçen
 celsede izah ederken diyorlardı:
 — Artık, millî paranın düş-
 mesi endişesinden âzade bulun-
 yuz. Buna mukabil paramızın
 yükselmesi ihtimali karşısında-
 yız."

Bu sözler eğer yalnız bugün-
 kü vaziyete münhasır ifadeler
 ise tabii doğrudur. Yoksa para-
 nın yarınki vaziyetine dair ise
 bunun doğru olmadığını söyle-
 mek isterim. Çünkü kanun para-
 mızın yükselmesine karşı alın-
 mış bir tedbir ifade ediyor. Ev-
 velce düşmesine karşı tedbir alın-
 mıştır. Şimdi de çıkması mâni
 olmak için. O halde bundan
 böyle sabit bir kıymeti haiz ol-
 ması lâzımdır. Halbuki bu böyle
 değildir. Bilirsiniz ki paramın
 stabilize olması demek altın e-
 sası üzerine tesbiti demektir ki
 Bankaya verildiği zaman muka-
 bili altın olarak almabilen bu-
 günkü tedbirin daimî bir surette
 paramızı istikrarayüriyecek bir
 tedbir olduğunu zannetmemeni-
 zi rica ederim. Paramız müsta-
 kır değildir. Bundan başka bir
 memleket paramın müstakir
 olmasından tevellüt eden ma-
 hazir memleketimizde mevcut-
 tur. Bu mahzurlar nelerdir?
 1 — Paramızın iştirak kabiliye-
 tinin azalması, 2 — Paramın yar-
 ın ne olacağını bilmediği için
 halk tasarruf etmekten çekini-
 lıyor, 3 — Eşya fiyatlarında ka-
 rarsızlık oluyor. Memleketin u-
 mum tüccarı zarar görüyor. O
 halde bu kanunlar ne gibi bir
 maksadı temin için Meclise ge-
 tirilmişti? Bellibaşlı bir ziraat
 memleketi olan memleketimiz
 için mahsulât muayyen aylarda
 kemale erer ve o zaman ihracat
 başlar. Bunun ricesi İngiliz li-
 rası fazla miktarda piyasaya ar-
 zolunur. Arz fazla, talep az olun-
 ca fiyatlerdekararsızlık olurTürk
 lirasının kıymeti artar. Bu hâdi-
 se bütün seneler zarfında devam
 etmiş bir hâdisedir. Bugünün
 meselesi değildir, bütün seneler
 zarfında tekerrür eden bu hâdise
 nin bu sene başka bir neticesi
 tevilit etmesi neden lâzım? gel-
 miştir? Fethi B. ilâve etti: Sebe-
 bini ben izah edeyim. Bu sene
 millî parayı korumak kanunu mu-
 cibince ecnebi döviz mübayaası
 serbest değildi. Mübayaa hakkı
 yalnız ticaret yapanlara inhisar
 ediyordu, ve bu zaruretle o piya-
 sada ecnebi parası satışı serbest
 olamıyordu. Eğer kanun bütün
 halka serbest temin etseydişüp
 he yok ki İngiliz lirası vaziyeti-
 ni muhafaza edemeyecek ve bu-
 gün 1030 dan yapılan döviz al-
 maları 950 ye kadar düşebilecek-
 ti; Müstahsil halkımızı çok mu-
 tazarrır etmek kabiliyetinde ol-
 na bu ihtimalin önüne geçmek
 le ve geçecek tedbirleri hazırla-
 makla gayet kabili inkârdir ki
 hükûmet çok musip bir hareket
 te bulunmuştur. Müstahsil hi-
 maye etmiştir. Bunun biz de ter-
 viç ediyoruz. Onuncu kanunun
 kabulülehinderey vereceğiz. Mec-
 lis Fethi Beyin beyanatının bil-
 hassa bu kısmını çok alâka ile
 dinledi ve muhalif liderin ikinci
 defa olarak verdiği kanunun za-
 rurî ve nafî bir tedbir olduğunu
 efkârı umumiyenin itimat etme-
 si endişeye, kapılmaması, yeni
 tedbirin malî bir buhran amilî o-
 lacak bütün zaafılardan âzade ol-
 duguna dair olan teminatna tas-
 viple mukabele etti.. Sonra Fet-
 hi B. millî paranın istikrarı mev-

zuuna geçti:
 — "Kanun acaba millî paraya
 filî istikrarını ne kadar müddet
 zarfında temin edecekti? Bunun
 için altı ay mi yedi ay mi bekle-
 mek lâzım gelecekti? Tekrar al-
 tın bahsine döndü:
 — Millî parayı tam müstakir
 bir halde bulundurmak için hü-
 kûmet mukabilini altın olarak
 hazırlamalıdır dedi ve tenkitle-
 rine başladı:
 — Bendeniz o iddiadayım ki
 hükûmet bu tedbirinde çok geç
 kalmıştır. Bunu hattâ iki sene
 evvel yapmak lâzımdır. Niçin ge-
 tirdiği mütahassısların raporları
 derhal tatbik sahasına koy-
 madı? Niçin onlar kasalarda mu-
 hafaza etmeği derhal efkârı mu-
 miyeye arz etmeğe tercih etti?
 Maliyenin davetile gelen ve
 Maliyede uzun müddet kayıt ve
 defterler üzerinde tetkikler yap-
 an Müllerin raporunu bir gaz-
 zete neşredinceye kadar devlet
 kasalarında saklamanın ne fay-
 dası vardı?"

Fethi B. belli ki bu rapora
 çok ehemmiyet veriyordu. Bi-
 raz evvel raporun neşredilmedi-
 ğinden şikâyet ederken derhal
 raporu methetmeğe başladı:
 — Rapor, dedi hiç te söylen-
 diği ve zannedildiği gibi yalnız
 askerî tedbirler aleyhine yazıl-
 mış bir rapor değildir. Bilâkis,
 onda iktisadî, ziraî ticarî müşkül-
 lerimize karşı çok müsbet çar-
 epler vardır. Fakat bunlar nazarı
 dikkate alınmamıştır. Rapor ha-
 sarı altı edilmiş ve ikaz etmek ist-
 iyenlere karşı hükûmet ecnebi
 propagandasına âlet oluyo. su-
 nuz diye çok indî bir ret cevabı
 vermiştir. Eğer böyle olmasaydı
 İngiliz lirası (1140) ka çıkmazdı.
 Fethi B. "hükûmet tehlikeyi
 görmekte geçikti, ben onun ba-
 siretkârlığına inanmam ve onun
 için hükûmetin malî siyasetini
 malî bir muvaffakiyet harikası
 telâkkietmemi, dediği zaman sö-
 ylecek istediği sözün mânâsı
 daha anlaşılabilir bir vuzuh aldı
 İddialar, diyordu, istatistiklereis-
 tinat etmelidir gerçi koruma ka-
 nunu sukuta mâni olmus ve mu-
 vakkat bir istikrar yapmıştır.
 Fakat bunun memleketinde (kred-
 di) yi azaltmak gibi mühim bir
 zararı da olmuştur. Faiz artmış-
 tir.

Fethi B. düşündü ve Siirt
 meb'usu Mahmut Beyin gazete-
 mizde intişar eden ve komşu
 memleketlerde bugünkü faiz
 miktarını gösteren makalesini
 (mevzula hiç münasebeti olma-
 makla beraber) mevzuabahs etti:
 — Bu yanlış bir tetkiktir de-
 di.

Mahmut B. cevap verdi:
 — "Yanlış değildir. Makale
 bugünkü vaziyete göre tesbit
 edilmiş bir hulâsadır, dedi. Fethi
 B. devam etti:

Kanun geçirmek için hükû-
 metin Meclisi fevkalâde içtimaa
 daveti basiretkârlığına delâlet
 etmez. Bu her sene muayyen
 mevsimlerde tekerrür eden bir
 haldî. Niçin vaktile bunu düşün-
 mediler? Maliye vekili niçin bu-
 nu tahmin etmedi? ya başka bir
 mevzuaa geçerek Maliye vekil-
 nin tetkikleri yanlış, dedi ve
 ilâve etti: 1929 ithalâtı Mali-
 ye vekilinin söylediği gibi 1928
 ithalâtından yüz milyon lira faz-
 la değildir daha az mal gelmiş-
 tir çünkü halkta iştirak kabiliyeti
 azalmıştır. Fethi B. sözünü biti-
 rirken fırkasının kanun lâyhâsı
 karşısındaki vaziyetini bir daha
 izahetti kanune muvafakat rey
 vereceğiz çünkü kanun 1— Mu-
 vakkat dahi olsa bir istikrar tem-
 in edecektir.

2 — Memleketin iktisadî
 menfaatlerine muvafiktir.

3 — Muhalifimiz suursuz
 değildir memleketin menafine
 muvafık görduğumuz tedbirlere
 muzaheret edeceğiz, bunun efkârı
 umumiyeye göstermek istioy
 Meclis itirazları tasvip et-
 memekle Fethi Beyin beyanatını
 büyük bir dikkate dinledi. Sa-
 racoğlu Şükrü B. Fethi B. ye
 cevap vermek üzere kürsüye gel-
 diği zaman güliyordu. Fethi
 Beye samimî kanaatlerimizi
 sun günde değil düştükten son-
 ra da hattâ muhalif olduğumuz
 zaman bile aynı şiddetle müda-
 faa edeceğiz diye cevap verdi ve
 izahetti - kanunu her akhilelim

sahibi bir adam gibi Fethi B. de
 müdafaa etti kanun mükemmel-
 dir. Bunu yerli yabancı herkes
 öyle söylüyor, fakat bunun bö-
 yle oluşu bizi hiç bir zaman hak-
 lı ve tam bir istikrar yaptığımız
 iddiasına sevk etmedi. Biz mü-
 cadelemizin henüz ikinci safha-
 sındayız istikrar, bunu tedbirle-
 rimiz ne zaman yapacak.
 Fethi Bey iyi bilirler. Fransada
 istikrar mücadelesi on sene sürdü.
 Raporlar meselâsinde gelince: Filvaki
 ecnebi müteahassıslardan bankaya ra-
 por verenler olduğu gibi hükûmete
 de verener oldu.

Roporun neşrinde mahzur oldu-
 ğunu ben hiç bir zaman söylemedim.
 Dört ay, hergün hükûmetin yeni bir
 tediyebile, yeni bir fedakârlığı ile de-
 vam eden bir vaziyetin bu kadar ya-
 kın bir zamanda, bu kadar müsbet
 bir netice vereceğini tahmin edeme-
 mek bir kusur değildir.

Herzaman gibi basiretli idik. Mem-
 leketi buhrana götüren ne basiresiz-
 lik, ne de tedbirsizlik değildir. Mem-
 leketi menfi bir propaganda, alev gi-
 bi sarıyordu. Köylü elindeki Türk
 parasını sarfetmek istiyordu. Buna
 karşı tedbir aldık. Müsbet yoldayız.
 İstikrara gidiyoruz. İstikrar demek
 kâğidin altın olması demek değildir.
 Daha dünyanın hiç bir yerinde lâa-
 lettayın her hangi bir ferde kâğida
 mukabil altın tediyede edilmiş de-
 ğildir. Bunun için bazı kanunî tarifât
 dahilinde müsaadeler vardır. Bu, biz
 de de olacaktır.

Bu öyle bir hayat ki, dünya cen-
 nette artık misali kalmadı..
 Maliye Vekilinden sonra Naim Ha-
 zım Bey (Konya) Müller raporunun
 büyük bir malî kıymeti olmadığını
 söyledi.

Ağa oğlu Ahmet Bey, Müllerin
 raporunda "bütgemizde tevazün ol-
 madığı yazıldığı halde hükûmetin bu-
 nu neden tekzip etmediğini, sordu:
 Fethi Bey tekrar kürsüye geldi.
 Eski fikirlerinde ısrar etti. Mazhar
 Müfit Beyin bir sualine: "Biz ne ko-
 nuşuyoruz, sen ne düşünüyorsun?",
 diye serzeniş etti ve Maliye Vekilî-
 nin iflâs ve vaziyeti tüccarıye hak-
 kındaki vaziyeti nasıl olup ta böyle
 anladığına hayret ettiğini söyledi.
 Müteakiben İzmir meb'usu Celâl
 Bey kürsüye gelerek kanunun kabu-
 lü lehinde çok kıymetli izahat verdi.
 Celâl Bey diyorodu ki:

— Kanun, minnetle kabul edile-
 cek bir eserdir. Memleketinde geçen
 ve bu seneki iktisadî vaziyeti farklı
 görmek lâzımdır.

Bu sene memleketinde feyiz olmuş,
 mal fazla para para etmiş ve bu se-
 beplerle (Döviz) fazla olmuştur. Pa-
 ra içinde filî istikrar kolay bir iş de-
 ğildir.

Her memleketinde bunun sekiz on
 senelik tecrübesi olmuştur. Bu tec-
 rübe, Belçikaya 75 milyon dolara
 mal olmuştur.

Bunun için zaman lâzımdır,
 İstikrar, arzuya tâbi bir iş de-
 ğildir. Bu imkânlarla husule gelir. Biz,
 bunu daha yapmadık. Fakat o yolun
 üzerindeyiz..

Celâl Beyin beyanatından sonra
 Maliye Vekili tekrar söz aldı ve it-
 razlara, sui tevehhümlere cevap ver-
 di. Dedi ki:
 — İnfial mezuabahs değildir. Ben
 daha hararetle resmi vazifelerime
 merbut bir adamım. Muhalif fırka kâ-
 tibi umumi Nuri Bey, Maliye Ve-
 kilinden sordu:

— Müllerin raporu devlet bankası
 projesini tetkik eden müteahassıslara
 okutturuldu mu?

Ağa oğlu Ahmet Bey de raporda-
 ki rakamların mütevazın olmadığını
 iddiasının neden tekzip edilmediğini
 sordu. Maliye Vekili, Ağa oğlu Ah-
 met Beye, hitaben:
 — Ahmet Bey burada yerli, ya ec-
 nebi her hangi bir adamın kanaatinin
 müdafaa vazifesile mi mükellefsin?
 Yoksa kendi kanaatin de bu merkez-
 de midir?

Ağa oğlu Ahmet Bey:
 — Vekil, meb'usa nasıl sual sorar.
 Bu parlamento usulüne tecavüzdür,
 dedi. Maliye Vekiline bunu yakıştı-
 ramadım.

Besim Atalay Bey yerinden atıl-
 di:
 — Sen kimsin?
 Ahmet Bey cevap verdi:
 — Sinirlenmek zaiflerin hakkıdır.
 Niçin sinirleniyorsunuz. (Kahkah-
 lar, yüksek sesle Meclisin havasını
 değiştirdi.)
 En son sözü Reşit Galip Bey al-
 di. Ve lâyhânın kabulünü teklif etti.
 Eşya reye konu. Tayini esamî ile
 herkes reyini attı ve ittifağa kabul-
 edildi.

Meclis Cumartesi öğleleri sonra
 içtimaa edecektir. Gazi Hazretleri,
 Meclis müzakeratını locasından alâ-
 ka ile takip etmişlerdir.
 ANKARA, 25 (Milliyet) — Meclis
 Cumartesi celsesi çok mühim
 saha ar arz edecektir. Bu içtimaa İs-
 met Pş. yeni kabinesi ile iştirak ede-
 cek kabine programını izah edecek
 itimat istiyecektir. Bu münasebetle
 Fethi B. tenkitlerini yapacaktır.
 Fethi B. den maada Ağa oğlunun
 da kürsüye geleceği zannediliyor.

Tahlisiye

Ecnebi şirketlerine verilen müsaade dün refedildi

Badema ecnebler sularımızda tahlisiye işleriyle uğraşamayacaklar

Kabotaj hakkı Türk vapurları
 rına geçtiği zaman Türk suların
 da tahlisiye işleriyle meşgul olan
 ecnebi şirketlerine bir müddet
 daha işlerine devam için veril-
 miş olan müsaadenin ref'i takar-
 rür ettiğini geçenlerde yazmış-
 tık.

Aldığımız malûmata nazaran
 bu müsaadenin refedildiği dün
 alâkadarlara tebliğ edilmiştir.
 Artık Türk tahlisiye şirketi
 faaliyete geçtiği ve bu işe fazla-
 sile kifayet ettiğinden bu karar
 verilmiştir.

Ahşap hinalar

Yeni belediye kanununa göre
 bahçe içinde olan binalardan
 başka bütün binalar kârgir ola-
 rak inşa edilecektir. Kanunun
 bu kaydına rağmen tatbikatta
 bazı müşkilâta tesadüf edilmiş-
 tir. Meselâ şirketihayriye Sar-
 yer iskelesini ahşap olarak inşa
 etmek istiyor.

Bu muracaat kanunun "bah-
 çe ortasında" ki kaydına muva-
 fik olmadığı için İstanbul beledi-
 yesi tereddüde düşmüştür.
 Bundan başka bazı ahşap bin-
 alar bir kat çıkmak gibi müra-
 caatlar da vardır.

Ahşap binalara kâgir kat ilâ-
 ve etmek fennen kabul olmadı-
 ğından bütün bu tereddütlü nok-
 talar hakkında dahiliye vekâleti-
 nin mütaleası sorulmuştur.

İstanbul - İskenderiye seferi inkişafı

Seyrisefainin İskenderiye se-
 ferleri gittikçe daha fazla rağ-
 bet bulmaktadır.

İlk seferleri zararı mucip ol-
 lan bu hatta Ege vapur ile yapı-
 lmış olan son sefer mucibi mem-
 nuniyet bir netice vermiş ve
 henüz işin yeni olmasına rağmen
 kârlı bir vaziyet temin edil-
 miştir.

Seyrisefainin meclisi idare
 azasından bir zat, tedricen in-
 kişaf halinde olan İskenderiye
 seferlerinin yakında Seyrisefa-
 in için bir varidat membar ha-
 line geleceğini söylemiştir.

Tek taksit itirazları henüz emanete bildirilmedi

Tek taksit hakkındaki itirazlar dün
 akşama kadar belediyeye bildirilme-
 miştir.

Maamafih sureti hususiyede vaki
 olan bazı temaslara neticesinde ser-
 dedilen itirazların bazıları kabul e-
 sağ oldu gibi esasen talimatnamenin
 tamamî tatbiki için iki senelik bir
 müddet te bulunduğundan tatbikata
 geçilmesi muvakkat bir müddet için
 talik edilmiştir. Resmî müraacaattan
 sonra yapılacak tetkikat neticesinde
 ferferrüata ait bazı kısımlarda tadilât
 yapılması muhtemeldir.

Bir şikâyet

Ali Bey köyü ehalisinden bir
 hey'et Vilâyete gelerek, mer'a'nın
 köylüye verilmeyerek müza-
 yedeğe çıkarılması olmasından
 şikâyet etmiştir.

Bir tayin

Galatasaray lisesi muallimlerinden
 Nureddin Kâmil B. Denizli muallim
 mektebi müdür muaviniğine tayin e-
 dilmiştir.

Türk kadrları biçki yurdu
 sergisi dün akşam merasimle aç-
 ılmıştır.

Davetliler evvelâ sergiyi gez-
 mişler ve yurdun muallim han-
 nımları ile müdür İsmail Hakkı
 B. tarafından izahat verilmiştir.
 Dört salon kâmilen taleba hanım-
 larm bir sene zarfındaki mesai-

lesi ile süslenmişti. İşler çok te-
 nim ve muvaffak eserlerdi.

Yurttan şimdiye kadar me-
 zun olanların adedi 2470 dir.
 Bunlardan 30 u memleketimizin
 muhtelif yerlerinde bu kabil mü-
 eseseler açmışlardır.

Bu sene mektebin mecmu ta-
 lebesi 250 dir.

Polis müdiriyetinde fennî tetkikat

İstanbul polis ikinci şube mü-
 dürü iken Emniyeti umumiye
 fen müdürlüğüne tayin edilen
 Şükrü Bey Ankaradan gelmiştir.

Emniyeti umumiye fen mü-
 dürünün İstanbulda bir vazife
 ile bulunduğu, polis müdiriyetin
 de bazı fennî tetkikat yapacağı
 bildirilmektedir.

Şükrü Bey parmak izi teşki-
 lâti hakkında, bilhassa teşkilâ-
 tın fennî noksanları etrafında
 bir rapor hazırlayacaktır. Şük-
 rü Bey; gelecek hafta Ankaraya
 dönecektir.

İzmit jandarma kumandanı

Sitaya alman İzmit jandarma
 kumandanına Vilâyetimiz J. mü-
 avini Hasan Bey vekâlet edece-
 ldir.

Sihhî merkez

CENEVRE, 24 A.A. — Ak-
 vâm Cemiyeti meclisi sihhatt
 koruma işleri hakkında tetkikat
 ta bulunmak üzere Pariste Ak-
 vâm cemiyetinin himayesi altın-
 da beynelmînel bir merkez tes-
 isi hakkındaki Fransız teklifini
 kabul etmiştir.

Emniyet sandığı müdürlüğünden

İkraz No	Merhunatın cins ve nev'i	Borçlanın ismi
13073	Bir pırlantı gül ağraf, bir roza tek taş yüzük, bir elmaslı saat, hurda bir altın kordon yirmi bir buçuk dirhem.	F. Zehra H.
13141	Bir roza bilezik Halide H.	
15007	Bir roza tek taş yüzük, bir altın saat, bir altın bilezik, bir altın iğne, bir altın yarı madalyon, üç altın sikk. İffet H.	
15364	Bir roza dal iğne Fatma Zehra H.	
15719	Bir inci kolye tokası elmaslı, bir altın kolye, bir altın yüzük, bir roza tek taş yüzük, bir roza kemer tokası (bir parçası noksan), iki yüz elli dirhem gümüş. Emine H.	
17500	Bir roza iğne, bir çift roza küpe, on beş miskal inci. Mehmet Salih Ef.	
17788	Bir pırlantı gerdanlık. Ali Asaf B.	
17790	Bir altın saat. Mustafa Şevki B.	
18127	Bir Çift roza küpe, bir roza iğne. Kadir	
18188	Bir altın kordon. Nafize H.	
18273	Bir bir liralık zinet altın, bir çift altın bilezik. Cemile H.	
18345	Bir pırlanta gerdanlık. Mehmet Emin B.	
18357	Bir roza menekşe iğne, bir roza tek taş yüzük, iki altın saat, bir altın şatlen, beş yüz elli dirhem gümüş. Fatma Firdevs H.	
18755	Bir roza yarım gerdanlık, bir çift roza küpe, iki roza yüzük, bir altın bilezik. Hacer H.	
19801	Bir çift roza küpe, bir roza madalyon. Zeynep H.	
26009	Beş altın bilezik. Hatice H.	
27689	Bir pırlanta tek taş pantantif, bir çift pırlanta tek taş küpe. Aliye H.	
28141	Bir çift roza tek taş küpe. Halide H.	
28146	Bir altın saat, bir elmaslı altın kordon, bir yarım iki lira çeyreğinden iğne, bir roza tek taş yüzük. Lutfiye H.	
28169	Bir çift roza küpe. Ayye H.	

Asrî ahır

50 ahır ıslah ve tadil edildi

Diğerleri muvakkaten kapatılmış sahiplerinden de ceza alınmıştır

İstanbulda belediye tarafından ahırların asrileştirilmesini temin etmek üzere tayin olunan mühlet hitam bulmuş ve eski şekli muhafaza eden ahırların sahipleri hakkında takibata başlanmıştır.

Belediye baytar müdüriyetinin tetkikatına göre, şehrimizde mevcut üç yüz ahırdan ellisi asrî bir hale getirilmiştir, diğerleri, gayri sihihi bir halde oldukları için setleri cihetine gidilmiştir.

Bunlar hem on beş gün müddetle kapatılacak ve hem de sahiplerinden elverişli lira cezayı nakdi alınacaktır.

Baytar müdürü Esat Bey bu hususta bir muharririmize demiştir ki:

— 50 kadar asrî ahır yapılması da gösteriyor ki vaki olan itirazlar gayri vaktidir.

İki üç inekle sütlük etmek isteyenler bittabi iyi bir ahır ya pamaz. Bunlar bir araya gelecek hem lazım gelen fennî ve sihihi evsafi haiz ahırlar yapılabilirler, hem de bu suretle daha ziyade kazanç temin etmiş olurlar. Zaten asıl san'atları sütlük olan ahır sahipleri sihihi umumiye ile gayri kabili telif olan eski ahırları kapıyarak belediye talimatnamesi mucibince tesisat vücutta getirmişlerdir.

Zaten daha elli kadar yeni ahır yapılırsa ortada bir mescele kalmıyacaktır.

Asrî ahır yapmağa başlıyanlara, inşaat bitinceye kadar mühlet verilerek suretile teshilat gösterilmektedir.

Eski ahır sahiplerinin grev yaparak inekleri mezbahaya gönderecekleri iddiası tahakkuk etmemiştir. Herhalde bir süt buhranı olmak ihtimali yoktur ve belediye şehrin sihihsiz bırakılmasına kat'iyen meydan vermeyeceği tabiidir.

Ahırların sihihi bir hale gelmesi memleketin mühim bir işi intaç edilmiş olacaktır. Ahırların ıslah ile sütlerin ıslahı meselesi de halledilmiş bulunacaktır.

Ahırların asrileşmesi memlekette hayvan sigortası yapılmasını da temin edecek ve bundan evvelce şikâyet eden ahır sahipleri müstefit olacaktır. Şimdi itiraz edenler yarın bu netice karşısında belediyeye teşekkür edeceklerdir.

Fatihle açılan hayvan hastanesi çok rağbet bulmaktadır.

Bu hastanede günde (30) kadar hayvan tedavi ve ameliyat oluyor.

Hayvanat üzerinde en ziyade yapılan ve muvaffakiyetli neticeler veren cerrahî müdahaleler fıtık, ayak, damar ameliyeleri.

Belediye baytar müdüriyetinin istatistiklerine göre, bu ameliyat sayesinde bir çok kıymetli hayvanat kurtarılmıştır.

Darülfünun mezunlarına
Fakülte talim taburu kumandanlığından:

Darülfünun ve buna muadil yüksek mektepler mezunları ile ve muadil mektep mezunlarının Fakülte talim taburuna kayıt muamelesi 1-10-930 tarihinden bu ayn sonuna kadar devam edecek ve 1-11-930 tarihinden itibaren de tedrisata başlanacaktır. Bu maksatla mezun efendiler için son kurs olduğundan kaydolmak istiyenlerin Beyazıtta Fakülte talim taburu kumandanlığına aşağıdaki evraklarla birlikte gelmeleri ilân olunur:

A — Mezun olduğu mektep diploması veya musaddak sureti,
B — Sıhhat raporu,
C — Hüsnü hal evrakı (Polisçe tasdikli),
N — Nüfus tezkeresi sureti,
K — 4 Fotograf.

Bir Iraklı miralay
şehrimizde

Irak erkânı askeriyesinden miralay Sabit Bey dün şehrimize gelmiştir. Mumailiyeh şehrimizde iki gün kalacak ve İrakta vadede olacaktır.

Mahkemelerde

İsmaili vuran Hilmi Ef. nin muhakemesi

Sarıyerde Polis memuru Hilmi Ef. İsmail isminde bir arabacıyı öldürmüştü. Hilmi Ef. nin dün muhakemesi yapılmıştır. Maznun, İsmaili karakola götürmeğe memur olduğunu, yolda giderken merhumun kaçmak istediğini, kendisini korkutmak için havaya bir el silâh attığını, yoksa İsmaili vurmadığını söyledi. Mahkeme, neticede polislin üzerindeki tabancanın musaderesine ve kursunlarının İsmailin vücuduna saplanan kurşunlarla mukayesesine için Tıbbî Adliye sevkine karar verdi.

Kız kaçırın genç

Şehrimizde Mahmure isminde bir kız cebren kaçırılmakla maznun Bahaeddinin dün Ağırceza muhakemesine devam edildi ve Mahmurenin celbi için muhakeme başka güne bırakıldı.

İki katilin muhakemesi

Çemberli taşa sarhoşluk yüzünden İbrahim isminde birini öldürmek ve arkadaşlarından üç kişi yaralamakla maznun İbrahim ve Necminin dün muhakemesine Ağırceza devam edildi ve muhakeme mecruhların raporları gelmediği için başka güne kaldı.

Baro heyeti umumiyesi dün toplandı

Baro hey'eti umumiyesi dün içtima etmiştir. Bu içtimada Baronun dahili umuruna ait bazı hususlar görüşülmüştür.

İçtimada münhal meclisi idare azahlıklarla intihap yapılmışta mukarrer bulunmakta ise de vakit gecikmiş olduğu için bu intihap başka bir güne tehir edilmiştir.

Son Posta aleyhinde yeni bir dava

Son posta gazetesi aleyhinde dün yeni bir dava ikame edilmiştir. Dava müdiri mes'ul ile M. Zekeriyâ Bey aleyhindedir ve adiyen hakaret davasıdır.

Davayı açan Alpallu şeker fabrikası hissedarlarından Hayri Beydir. Dava Altıncı istintak hâkimliğine havale edilmiş olup tahkikat safhasındadır.

Hâkim Meliha H.

İzmir mahkemesi azalığına tayin edilen hukuk mezunlarından ve ikinci ceza mahkemesi zabıt kâtiplerinden Meliha hanım pazartesi günü vazifesine başlamak üzere İzmir hareket edecektir.

Mevkuf İzmir gazetecilerinin muhakemesi

İzmir, 24 — Mevkuf gazetecilerden Zeynel Besim, Bedri, Behzad Arif, Abdullah Abidin Beyler bugün Ağırceza ilk sorguya çekildiler. İfadelerinde kefaletle tahliyelerini istediler. Bunların muhakemelerine 1 teşrinievvelde başlanacaktır.

Fethi Bey İzmir geldiği gün nümâyış için davul zurna tedari kile halkı davet ettikleri iddiası ile zabıtaca tevkif edilen Kerim ve arkadaşları Rıza 20 günlük mevkufiyetten sonra müstantik kararla serbest bırakılmışlardır.

Türkocağı rozetleri

Türk ocağı, azaya dağıtılmak üzere zarif bir rozet darbettirecektir.

Rozetin üzerinde bir boz kurt resmi bulunacaktır.

Ocak, rozetleri darphanede bastırılmak niyetindedir.

UMUMİ TEŞEKKÜR

Zevcim Kambyo borsası meclis reisi doktor Fehmi İsmail Beyin vefatı dolayısıyla meslektaşları ve dostları büyük bir samimiyetle kederime iştirak etti. Telgraf ve mektupla, ziyaret suretile, cenazede hazır bulunarak ve ekliiller göndererek teessür izhar eden zevatın ve müessesatın, teşekkür vazifemi ayrı ayrı yapamadığından dolayı beni mazur göreceklere eminim. Hepsine ve bilhassa son kardeşlik vazifesini tam kardeşçe ifa eden muhterem Türkiye şurayı âlisine ve muhterem mahfellerine umumî surette teşekkürlerimi arz ederim.

Besime Fehmi İsmail

Muhtar B.

Şark şimendiferleri hakkındaki şikâyetleri tetkik ediyor

Aktarmasız Edirne hattı bu sene yapılamıyacak

Şehrimizde bulunan Nafia Vekâleti demiryolları umumî müdürü Muhtar Bey Şark demiryollarına ait işleri tetkik etmektedir.

Muhtar Bey, bilhassa şikâyetleri mucip olan bu kumpanyanın nakliyat tarifesinin tenzili mümkün olup olmadığı ancak tetkik neticesinde anlaşılacağını söylemiştir.

Muhtar Beyin izahatına göre, Avrupa trenlerinin Yunan arazisinden geçmesinin doğru olan doğruya Edirneye gidebilmesi için inşaatı mukarrer olan yeni hattın bedeli keşif ve karşılık meselesi henüz hallolunmadığından takriben (2,5 — 3) milyon liraya mütevakkif olan bu hattın bu sene zarfında yapılması kabil olmayacaktır.

Avrupadan getirilip te, mütareke zamanında Şark demiryolları kumpanyası elinde kalan (750) vagon hükümetimizce teslim edilmiştir. Ancak bunları mühim bir kısım harap olduğundan istifade edilemeyecektir. Demiryolları inşaatına muayyen program dahilinde devam edilmektedir.

İki sene sonra yeni inşaat programının tatbikine başlanacaktır.

Bir tavzih

Eyip C. H. F. N. I. H. Reisliğinden:

"Silâh ve nara serlevhası namı altında ve Eyip Halk fırkası mensuplarının yaptıkları serlevhasile "Yarın", gazetesinde bir yazı çıktı.

Kasten zabıta sütününde ve bir sabıkaların hırsızlığına ait iki satırlık bir haberin üstüne konulan bu yazı ile Eyipte muhalif fırka şubesinin açılması C. H. F. Eyip mutemedi sıfatile beni alâkadar ettiği ve telâga düşürdüğü kaydedilerek fırkamızın zanamıyacağından bahsediliyor ve aadam kandırmak için tertip ettiğim ziyafete bir kaç fırka kafa darından başka kimse gelmediği söyleniyor.

Halkın hangi tarafla reyini vereceğini izhar edeceği gün pek yakındır. Eyip muhalif fırka reisi bu mektupla alâkaları olmadıklarını bildirmiş ve beyanı teessür etmiştir.

Ziyafet dediklerine gelince; Arkadaşlar aralarında her sene olduğu gibi hususî mahiyette ve herkes hissesine isabet eden ücreti, sandal bedeli

Hiç beklenilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak ancak Tayyare Piyango bileti almakla kabildir. Onun için:

TAYYARE PIYANGOSU
BİLETİNİ ALINIZ.
3 ÜNCÜ KEŞİDE 11 TEŞRİNİ
EVVEL 1930 DADIR.
Büyük İkramiye
40.000 Liradır

VITEL

Maden suyu böbrekleri temizler

Kız ve Erkek - Leyli ve Nehari

İstiklâl Lisesi

İlk, Orta ve Lise kısımlarını muhtevidir.

Bütün sınıfları mevcuttur.

Kız ve erkek talebe ayrı kısımlarda ve ayrı teşkilât dahilinde idare edilmektedir.

Talebe kaydına devam olunmaktadır

Talep vukuunda tarifname gönderilir.

Şehzadebaşı polis merkezi arkasında

Tel: İst. 2534

M. Esat B.

Müddeiumumiliğe bir veda telgrafı çekti

Adliye Vekâletinden istifa eden Mahmut Esat Bey, dün İstanbul Müddei umumiliğine bir telgraf göndererek İstanbul adliye erkânına veda etmiştir. Telgraf şudur:

İstanbul Cumhuriyet Müddei umumiliğine

"Vekillik kayıtlarından azade bir halde vatan ve millette daha faydalı olabileceğimi düşünerek Adliye Vekâletinden istifa ettim. Türk adalet müessesesinin yükselmesi uğrunda altı sene fasılasız ve müsterek bir çalışmadan sonra aranızdan ayrılmaktan duyduğum teessürleri mesleğimin büyük şerefi etrafında sarfedeceğim devamlı mesai ile teskinle geçireceğim. Kalbim ve bütün varlığım sizinle beraberdir ve sizindir. Gazi inkılabının en büyük hamlelerinden birisini başarmak rolü Türk hâkimlerine ve Türk hukukçularına mukadder oldu. Bu muazzam hamlelerin kavradığı ağır ve büyük işler, sizin Türk milletine has yüksek kabiliyet ve zekâlarınızla, ölçülmez feragatinizle başarıldı. Baştan başa varlığımıza, kavuşan ve yenilenen vatan, Gazi inkılabının Türk elile kurduğu bir armagandır. Gözlerinizi bu armagana dikince göreceksiniz ki inkılap yolunda ölenlerin kanları, öksüzleri, dulları, onun ölümsüz şuleleridir. Ya sayın 14 milyon Türkün hukukile beraber bütün bu mukaddesatı koruma inkılabın tehlikeye, tehdide maruz kalabileceği her prensibinin yeniliğin dayandığı kurtuluş yeri, sizin hükümlerinizdir. Her yıl, günde iki milyon insanın adalet payını alarak çektiği yüksek ve şereflî hüküm kürsülerinizi hürmetle selâmlar, hepimize candan muvaffakiyet dilekleriyle veda ederim aziz meslektaşlarım."

MAHMUT ESAT

İstanbul mahkeme asliye 6 nci hukuk dairesinden:

Saim hanımın kocası Fındıklıda eski saat pazarında Sehil bey mahallesinde 1 numaralı hanede sandalacı İbrahim bin Abdülfettah efendi aleyhine ikame olunan tescil talak davasına dair vermiş olduğu istidaname nin bir sureti mumaileyhin ikametgâhının meçbul olmasından dolayı tebliğ edilmediği anlaşılmış olmasından keyfiyetin ilân tebliğine karar verilmiştir. Bu suretle tarihi ilândan itibaren 15 gün zarfında tahkikat hâkimliği huzurunda isbatı vucud edilmediği takdirde hukuk usul mahkemeleri kanununun mevad mahsusa mücibince muamele kanuniye iftisale giyabın tahkikat yapılacağı ilân olunur.

Kadıköy sulh icrasından:

Cezmi beye borcundan dolayı mahcuz bir adet konsol ile mas ayna ve bir adet keçe ve bir adet müdevver masa ve örtüsü ve cevizden mamul bir adet masa ve bir adet küçük ceviz masa ve iki ayaklı lamba ve bir adet cam muhafaza içinde konsol saat ve birisi kanep ve üçü koltuk sandalyeler 2 10-930 perşembe günü saat 14 den itibaren Kadıköy pazar mahallinde açık artırma suretile satılacağı ilân olunur.

Raşit Rıza Bey

Bu akşam Üsküdar Hale tiyatrosunda gaip aranyor. Komedi 4 perde.

Kadıköy Süreyya Sineması

Leylaklar Açarken

Kolen Mur

Bugünden itibaren Sesi Şarklı film.

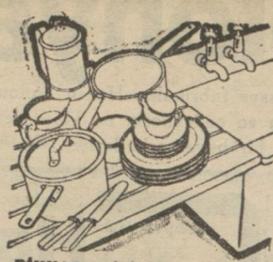
3259 numaralı otobüsün numara plakası kaybolduğundan Seyrüsefer idaresinden yenisinin alınacağı ve eski plakanın hüküm olmadığı ilân olunur.

"Fenerbahçe halk otobüsleri"

Yeni tevtürle cereyan itasından itibaren eski ampul, cihazlar ve saire istimal edilmeyecek ve badema kullanılacak biçimde yeni elektrik malzemesi 220 volta mahsus olacaktır.

Yukarıda zikredilen hususlara riayet ve bir cereyan inkıta mahal vermemek için memurlarımıza ifayı vazife esasında teshilat ibraz buyurularını muhterem, ehâlden rica olunur.

Zayı — Tek yük arabamın 1889 numarolu plakasını zayı eyledim. Yenisini alacağımı hüküm yoktur. Üsküdar Küçük Çamlıca'da Ahmet Özü Paşa

DİKKAT EDİNİZ, HER NEVİ EV EŞYASININ LEKELERİNİ VİM NE KADAR ÇABUK ÇIKARIYOR

Vencörler, demir kalaylı kaplar, bakır, gümüş ve diğer VİM ile ovalandıktan sonra temiz olur. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

İstanbul belediyesi ilânları

Eminönü kaymakamlığından: Sekban başı yahup ağa mahallesinde Hasan paşa caddesinde 104 1 No. dükkanlar muşabere ve pazarlık suretile kiraya verileceğinden isticare talip olanların yevmi ihale olan 2-10-930 sahi günü saat 14 de encümen de hazır bulunmaları ilân olunur.

Sarıyer belediye müdürlüğünden: İstinyede dok şirketinin arkasındaki yol üzerinde vaki ve bazı aksamlı maili inhidam olan Mısırlı İsmail paşa verese sine ait bulunan bağçe divarının 15 gün zarfında izalei mahzuru ebniye kanununun 48 inci maddesine istinaden kendilerine veya vekillerine tebliği muhtazı bulunmuş isede veresinin Mısırdan olması hesabı tebligat mümkün olmamıştır. Tebligat makamına kaim olmak üzere ilânı keyfiyet olunur.

İstanbul ikinci icra memurlüğünden:

Evvelce beylerbeyinde Çınar sokakında 9 No. hanede mukim Doktor Noman beyin elyevim ikametgâhının meçbuliyeti

Atiye hanıma bir kat'a mübrez senede müsteniden mas masarifi 220 lira borçtan dolayı mezkûr mahalde 7-9 No. lu bir bap hanenin ve bahçenin tapuca karar veçhile kaydına haciz vaz edilip deyni üç gün zarfında tamamen tesviyesi aksi takdirde mahcuz gayri menkulun bil müzahede furuht edileceği ihtar edilmiş ve ilân tebligat crasına karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan bilhabet müddeti kanuniyesinde zarfında kanunî bir itirazınız varsa (930-2804) dosya numarasıla daireye müracaatla bildirtilmesi ve aksi halde muamel-i icraiyyeye devam olunacağı ihtarname makamına kaim olmak üzere ilân tebliğ olunur.

İstanbul mahkeme asliye 6 nci hukuk dairesinden:

Saim hanımın kocası Fındıklıda eski saat pazarında Sehil bey mahallesinde 1 numaralı hanede sandalacı İbrahim bin Abdülfettah efendi aleyhine ikame olunan tescil talak davasına dair vermiş olduğu istidaname nin bir sureti mumaileyhin ikametgâhının meçbul olmasından dolayı tebliğ edilmediği anlaşılmış olmasından keyfiyetin ilân tebliğine karar verilmiştir. Bu suretle tarihi ilândan itibaren 15 gün zarfında tahkikat hâkimliği huzurunda isbatı vucud edilmediği takdirde hukuk usul mahkemeleri kanununun mevad mahsusa mücibince muamele kanuniye iftisale giyabın tahkikat yapılacağı ilân olunur.

Kadıköy sulh icrasından:

Cezmi beye borcundan dolayı mahcuz bir adet konsol ile mas ayna ve bir adet keçe ve bir adet müdevver masa ve örtüsü ve cevizden mamul bir adet masa ve bir adet küçük ceviz masa ve iki ayaklı lamba ve bir adet cam muhafaza içinde konsol saat ve birisi kanep ve üçü koltuk sandalyeler 2 10-930 perşembe günü saat 14 den itibaren Kadıköy pazar mahallinde açık artırma suretile satılacağı ilân olunur.

Raşit Rıza Bey

Bu akşam Üsküdar Hale tiyatrosunda gaip aranyor. Komedi 4 perde.

Kadıköy Süreyya Sineması

Leylaklar Açarken

Kolen Mur

Bugünden itibaren Sesi Şarklı film.

3259 numaralı otobüsün numara plakası kaybolduğundan Seyrüsefer idaresinden yenisinin alınacağı ve eski plakanın hüküm olmadığı ilân olunur.

"Fenerbahçe halk otobüsleri"

Yeni tevtürle cereyan itasından itibaren eski ampul, cihazlar ve saire istimal edilmeyecek ve badema kullanılacak biçimde yeni elektrik malzemesi 220 volta mahsus olacaktır.

Yukarıda zikredilen hususlara riayet ve bir cereyan inkıta mahal vermemek için memurlarımıza ifayı vazife esasında teshilat ibraz buyurularını muhterem, ehâlden rica olunur.

Zayı — Tek yük arabamın 1889 numarolu plakasını zayı eyledim. Yenisini alacağımı hüküm yoktur. Üsküdar Küçük Çamlıca'da Ahmet Özü Paşa

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

Her türlü lekeleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır. VİM, her türlü yağ ve kirleri çıkarır.

SEYRİSEFAİN

Merkez Agents: Galata köprü Başıda; Beyoğlu 2362 Şubası; Sirkedinde Müh

Hasan Kolonyası: Limon çiçeklerinden müstahzar bir harikası san'at olup 90 derecedir.

Bütün mütemmedin memleketlerin itiyat mütehassısları, esans fabrikaları Hasan kolonyasının nefes ve ruhu kokusu karşısında lâl ve hayran kalmışlardır. Fransa, Almanya ve Amerika bu nefis Şark müstahzarından külliyyetli sipariş etmektedirler. Memleketimizin ve ecnebilerin en kibar zevatı Hasan kolonyası istimal etmekte olup daima ve daima sahibini tebrik etmektedirler. Hastalara hayat ve şifa veren Baygınlık, sinir, heyecan, başağrısı, çarpıntı zamanlarında bir hayat arkadaşısıdır. Fiatlarda müthiş tenzilât yapılmıştır. 35, 60, 110, 200 kuruşluk şişelerde satılır. Hasan ecza deposudur. Üsküdar'da şubemiz yoktur.

GAZİ MUALLİM MEKTEBİ

15 teşrinievvelde tedrisata başlıyor

Gazi mullim mektebi müdürlüğünden
Mektebimizde tedrisata 15 teşrinievvelde başlanacaktır. Gerek eski talebe, gerek yenden mektebin muhtelif şubelerine kabul edilmiş olanlar 14 teşrinievvelde mektepte hazır bulunmalıdırlar.
Daha evvel gelenlerin mektebe kabul edilmelerine imkân yoktur.

P. T. T. U. M. Levazım ve Mebani müdürlüğünden;

Posta ve Telgraf merakizi ihtiyacı için 5,000 kilo stelm ile 100,000 adet tahta etiket ve 6,000 kilo anbalj kâğıdı kapalı zarf usulüne münakasaya vazolunmuştur.
16-10-930 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te ihalesi icra olunacağından, taliplerin şartnameyi almak için her gün ve münakasaya iştirak için de yevmi mezkûrda muayyen olan saate kadar usulü dairesinde kapatılmış olan zarfların komisyona riyasetine tevdi eylemeleri.

Tütün inhisarı umumî müdürlüğünden:

400 metre mikâbî kereste
İzmir fabrikasına muktezi muhtelif ebadda (400) dört yüz metre mikâbî kereste hakkında evvelce yapılan münakasa görülen lüzum üzerine iptal edilmiştir. Mezkûr kerestelerin mübayaası bu defa yeniden kapalı zarfla ve on gün müddetle münakasaya konulmuştur. Ancak bilahire başkaca pazarlık yapılamayacağı için tüccarın son ve kat'î fiatlarını bildirmeleri zaruridir. Taliplerin teminat akçeleriyle beraber 6 teşrinievvel 930 pazartesi günü Galatada tütün inhisarında mübayaat komisyonuna müracaat etmeleri.

Sihhat ve içtimaî muavenet vekâletinden:

Vekâlet için pazarlıkla seksen ton kok kömürü alınacaktır. Vermeğe talip olanlar şartnamesini görmek üzere Ankara'da Sihhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti İçtimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne ve İstanbul'da Sihhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğüne müracaat etmeleri.

Pazarlıkla Laboratuvar alât ve edevat münakasası

Yüksek Baytar mektebi rektörlüğünden:
Mevkii münakasada bulunup yevmi ihale olan 24-Eylül-930 tarihinde teklif olunan fiyatlar hatırı lâyıkında görülmediğinden dolayı ihalesi icra kılınmayan yüksek Baytar mektebine ait yüz beş kalem alât ve edevat 1-Teşrinievvel-930 Çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla ihalesi icra kılınacağından talip olanların Defterdarlık binasında Müessesatı İktisadiye mübayaat komisyonuna müracaatları.

Edirne vilâyetinden:

Havza-Uzunköprü yolunun silindiraj ameliyatı ihale edilmek üzere kapalı zaaf usulüyle münakasaya çıkarılmıştır. 4-10-930 cumartesi günü ihalesi yapılacağından taliplerin encümeni vilâyete gelmeleri ilân olunur.

Kütahya vilâyetinden:

1 — Vilâyet Ziraat aletleri fabrikası için muktazi 3020 lira 37 kuruş muhammen beelli demir, saç lâvha, pulluk kerkeği ve saire 1/Teşrinievvel-930 çarşamba günü saat 15 te ihale edilmek üzere alenen münakasaya konulmuştur.
2 — Mezkûr demir ve levazımın bir listesi ve şartname ureti İstanbul ve İzmir Nafi-

Leyli ve Hayriye Liseleri

Sarayhane başında Horhor caddesinde Münir Paşa konağında

Kız ve erkek

Ana, ilk, orta ve lise kısımları vardır. Kız ve erkek talebe ayrı ayrı kısımlardadır. Bütün sınıfları mevcuttur. Talim heyeti en maruf müderris ve muallimlerden mürekkeptir. Fransızca tedrisata ilk sınıflardan başlanır. Leyli talebinin bilhassa gıda ve sıhhatine azami dikkat ve ihtimam olunmaktadır. Talebe mektebin hususi otomobilleriyle mektebe gelir ve akşam evlerine ayrı v.s. ile gönderilir.
Kayıt muamelesi devam etmektedir

Ziraat mühendisi olmak isteyen Lise mezunlarına

Ankara'da tesis edilen Yüksek ziraat mektebi 1931 senesi dersiyesi bida yetinde tedrisata başlayacak ve bu sene staj için talebe alınacaktır. Kayıt ve kabul edilecek efendiler:
1 - Lise mezunu olacaklardır.
2 - Bir sene Vekâletçe tayin olunacak çiftliklerde staj göreceklere. Bu efendilerin ikametleri çiftliklerde temin edileceği gibi ayrıca staj müddetince kendilerine ayda (50) lira ücret verilecektir.

Mektep leyli ve meccanidir. Tahsil devresi üç senedir. Mezun olanlar ziraat mühendisi sıfatını alırlar.

Bu şeraiti haiz olup Türk tebeasından olan ve sinleri 17 den aşağı ve 22 den yukarı olmayan ve vücudu ziraate mütehammil bulunan lise mezunu efendilerin 4 adet fotoğraf rap-tederek bir istida ile eylül nihayetine kadar Ziraat Umum Müdürlüğüne ve ya vilâyet Ziraat müdürlüklerine müracaatları ilân olunur.

S I M P L E X

İktisatlı, Asri ve sağlam (S I M P L E X) KALORİFER KAZANLARINI Tercih ediniz

Aynı harareti temin etmek üzere diğerlerinden %40 noksan kömür sarfeder, ve istimali son derece suhuletlidir. Fabrika şubesi olarak depomuzda her zaman kâfi miktarda ve muhtelif kuvvette kazanlar ve envayi cins radiatör bulunur.

Proje ve keşif için: Borsa han ittisalinde, Türbe caddesinde

KIRKOR JAMGOÇYAN müessesesinde Kalorifer mühendisi ANTRANIKYAN a müracaat. Satış: Fabrika fiyatıdır.

D. vredilecek ihtira berati
Gaz yağı mamulâtı hakkında onbeş sene müddetle 8 kânunuevvel 1921 tarih ve 3275 numero tabında Sinaî müdüriyetinden bir ihtira berati istihsal kılınmıştır. Bu kere mezkûr ihtira furuht veya icara verileceğinden iştirasına veya isticarına talip olan zevatın İstanbul'da Yeni postahane arkasında Aşır Ef. Kütüphanesi caddesinde Türkiye Hanının 18-22 numaralarında kâin vekil İSTOK efendiyeye müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul yedinci icra memurlüğünden:
Bir deynden dolayı mahcuz ve furuhtu mukarrer kassa, dolap ve sandalye ve sairinin şehri halin otuzuncu salı günü saat on dörtte Strakeide Küçük Kinacıyan hanı önünde bilmüzyede satılacaktır. Taliplerin memuruna müracaatları ilân olunur.

İkinci ticaret mahkemesinden:
Mukaddeme iflâsına karar verilen kasap zade Emin beye ait olup Galatada Eyyubi deposunda mevcut bulunan kıymetsiz tütünlerin imhasına karar verilmiş olduğundan:
Takiyen (yirmi yedi bin) kilo olan işbu tütünlere bir kıymet vermek suretiyle almağa talip olanların ve talip zuhur etmediği takdirde tütün zuruftu talibi imhaya ait olmak üzere imha oiheti ihale edileceğinden talip olanlar yevmi ihale olan 29 eylül 930 pazartesi günü saat 11 de Galatada Eyyubi deposunda hazır bulunmaları ilân olunur.

Beyoğlu 5 inci icra memurlüğünden:
Recina H. borçlu balatda Aya istirati Aynalı bakkal No 76 hanede mukim Nesim Eskinaziye ait bulunan eşyal beytiye 4-10-930 cumartesi günü saat dokuzdan itibaren bilmüzyede mezkûr mahal önünde furuht olunacağı ilân olunur.

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden:
Bir borcun temini istifası zımında AMERIKAN EKSPRES bankasına merhun bulunan 168 adet 1920 tertipli ve %5 fazlî Kredi Nasyonal Döfrans tahvillerinin Borsada mukayyet oldukları takdirde Esham ve tahvilât Borsasında ve olmadıkları takdirde Sirkeçide dördüncü Vakıf Hanında alt kat koridorunda bu ayın otuzuncu salı günü saat on buçukta müzayede ile satılmasına karar verilmiş olduğundan talip olanların vakti mezburda satış yerinde hazır bulunmaları ilân olunur.

B E Y K O Z D E B A G A T FABRİKASINDA
Mevcut ve çıkacak arıtı kazınını ile sığır kuyruk ve boynuzları satılacaktır. Talip olanların 27 eylül cumartesi günü fabrikaya müracaat etmeleri.

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

Aşağı yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacağından talipler 29/9/930 pazartesi günü isbatı vücut etmeleri ve tahriren vermeleri ilân olunur.

2000 m siyah mücellit bezi (Avrupa)
1300 adet piring kapı kolu (numunesi gibi)
1 " numarâtörün eski rakkamlarının yeniye tahvil
50 " Adl sandalye hezaran (yerli)
50 " vagon için çerçevesi mustatil ayna 320×450
35 " " " beyzi " 332×270
4 " kurşun pensi lokmasının hakkı
20 m Bez hortum 50 m/m
5 adet Gemici el feneri
354 çift uzun konçlu çorap (yerli)
185 adet keten gömlek
48 çift terlik
47 adet Pijama
110 " İçdanu
55 " dış furçası
220 " küçük mendil
95 " iç fildekos faline
177 " yün fanila
92 çift kısa konçlu çorap
40 adet demir aplik No 7543) kanden katalog sayfa 95
40 " Harici asma lâmba No 577) 200 W " " 24
50 " " " " 577)300-500W " " 42
25 Kg. tutkal (Fransız malı)
12 adet emayye su güğümü (krokisi veçhile)
400 Kg. delikli bakır antrtuvuz çubuğu 30 m/m
75 top kopya için ozalit kâat 1 m. genişlik
14 adet seyyar demir karyola
50 " baş tarağı yerli
5 " sürahi (büyük)
4 " Adl su bardağı
4 m Beyaz muşamba
5000 Kg. demir saç (0.5×1800×700)
9000 " U. demiri (145×60×8)
250 çift asker için fotin (yerli)
1 adet yazı takımı kristal (küçük)
35 top Feruprusyat kâadı negatif 1.00 genişlik
1000 Kg. Süt kostik
102 kalem (kalem, kitap, defter ve harita)
5 adet üst yan baskı 30×40
1 " delikli demirci muayene kalıbı (700×140×700)
1 " " " " " mesnedi 700×700
6 " çift tuğlu rende 55 m-m
3 " ayarlı Amerikan rendesi (büyük)
3 " düz rende 60 m-m
2 " taban " 50 "
96 pus yassı kaba dış ege 16 pus
2 adet demirci örsü (250 Kg)
3 " dört köşe üst baskı 45 m-m

Saat 11,30dan sonra fiat kabul edilmez izahat almak isteyenler cumartesi pazar günleri mübayaat kısmına müracaat etmelidirler pazarlığa arzolan malzemenin yerli bulunan aksam için iştirak edecek taliplerin numunelerini beraber getirmeleri numunesiz vuku bulacak teklifatın kabul edilmeyeceği ilân olunur.

Muhtelif lastik malzeme kapalı zarfla münakasaya konmuştur.
Münakasa 3/11/930 pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada Devlet demir yolları idaresinde yapılacaktır.
Münakasaya iştirak edecekleri teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15 e kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.
Talipler münakasa şartnamelerini (5) lira mukabilinde Ankara ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

Haydarpaşa - Ankara hattı üzerinde Derince istasyonunda tesis edilmekte olan enjekte fabrikası müstemilâtından fen, idare ve amele binalarının inşaatı kapalı zarfla münakasaya konmuştur.
Münakasa 12 birin cîteşrin 930 pazar günü saat 15 te Ankarada devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.
Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 a kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.
Talipler münakasa şartnamelerini (10) lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşadaki idare veznelerinden tedarik edebilirler.

H. P Mağazasında mevcut boş çimento çuvaları aleni müzayede ile satılacaktır. Müzayede 4 teşrinievvel cumartesi günü saat on dörtte H. P mağaza binasında icra kılınacaktır. Talip olanların mezkûr gün ve saatte mağaza müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

518 kalem tıbbî ecza ve sair tıbbî malzemenin kapalı zarfla münakasası 13 birinci teşrin 930 pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15 e kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.
Talipler münakasa şartnamelerini on lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.